

Vlaams
Parlement

vergadering **C2**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 29 september 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vereenvoudiging van de dienstencheques voor personen met een handicap – 2401 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het akkoord met de federale staatssecretaris voor Asiel en Migratie rond het opzetten van een campagne betreffende de tewerkstelling van vluchtelingen en asielzoekers – 2575 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de geringe werkzaamheidsgraad van vluchtelingen – 2694 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de tewerkstelling van erkende vluchtelingen op de Vlaamse arbeidsmarkt – 2695 (2015-2016)	5
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de daling van de werkloosheid en de positie van allochtonen op de arbeidsmarkt – 2588 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de arbeidsbegeleiding bij bpost – 2613 (2015-2016)	20
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van NEET-jongeren – 2620 (2015-2016)	22
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA) – 2637 (2015-2016)	24
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van werkzoekenden naar knelpuntberoepen – 2646 (2015-2016)	28
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het niet doorsturen van vacatures naar werkzoekende 55-plussers – 2693 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over vacatures voor 55-plussers bij VDAB – 2700 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van 55-plussers door VDAB – 2713 (2015-2016)	33

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vereenvoudiging van de dienstencheques voor personen met een handicap – 2401 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, dames en heren, in oktober 2015 heb ik u hierover al bevraagd. Mijn laatste vraag over de vereenvoudiging van dienstencheques voor personen met een beperking dateert van februari.

Het aantal dienstencheques dat men jaarlijks kan aankopen is beperkt. Er zijn echter uitzonderingen voor eenoudergezinnen, oudere personen die een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden genieten, gehandicapte personen en ouders van minderjarige gehandicapte kinderen. Helaas moeten mensen met een beperking of ouders van minderjarige kinderen met een beperking jaarlijks een attest van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) indienen bij Sodexo om van deze uitzonderingen te kunnen genieten.

Ik ben zeer blij dat zowel u als minister Vandeurzen de problematiek erkent en dat u beiden bereid bent om het systeem te vereenvoudigen. Het is belangrijk om de papierlast voor de personen met een beperking zo veel mogelijk te beperken en te blijven streven naar verdere digitalisering en administratieve vereenvoudiging.

Helaas lag de focus bij voorgaande besprekingen in de commissies begin 2016 met de nieuwe toewijzing van de aanbesteding en de invoering van de Vlaamse dienstencheques vooral op praktische problemen. Hierdoor was het onderzoek naar de administratieve vereenvoudiging van de attesten voor personen met een beperking nog niet aan de orde.

Wat is de stand van zaken van het onderzoek betreffende de administratieve vereenvoudiging van de dienstencheques voor personen met een beperking? Werd er reeds overleg gepleegd met de verschillende agentschappen, waaronder het VAPH, die de attesten uitgeven? Zo ja, hoe evalueert u de overlegmomenten met de verschillende agentschappen? Staat het VAPH achter de vereenvoudiging? Zo ja, hoe ziet het agentschap deze vereenvoudiging? Tegen wanneer zal de vereenvoudiging doorgevoerd worden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw De Vroe, ik blijf uiteraard staan achter de vereenvoudiging. Er is ondertussen overleg geweest tussen Sodexo en het VAPH. Het agentschap staat zonder twijfel zeer open voor samenwerking. Zo wisselen ze nu al bijvoorbeeld gegevens uit met De Lijn.

Momenteel is het VAPH aan het onderzoeken hoe ze de gegevens kunnen aanleveren aan mijn departement. Binnenkort zal een volgende vergadering worden ingepland om de technische mogelijkheden te bespreken. Voor de federale attesten gaat het departement na hoe Handiweb hiervoor kan worden gebruikt.

Zoals ik al zei, staat het VAPH zeer open voor samenwerking. Momenteel bekijken ze op welke wijze ze de gegevens met mijn departement kunnen uitwisselen. De bedoeling zou finaal zijn dat via een automatische gegevensuitwisseling een controle kan gebeuren als een persoon aangeeft een handicap te hebben. Vervolgens zou er jaarlijks een automatische controle gebeuren om na te gaan of

het recht op een verhoogd aantal dienstencheques nog geldt. Dat zou meer worden geautomatiseerd.

U vraagt naar de timing. Ik vind dat een moeilijke vraag omdat ik voor een deel afhankelijk ben van de technische mogelijkheden, de medewerking van Sodexo en de entiteiten die over de nodige gegevens beschikken. Zeker bij Sodexo lopen er ondertussen nog een aantal andere ontwikkelingen waardoor ik moeilijk garanties kan geven op een timing. Ik wil benadrukken dat de werkbaarheid van het gehele systeem dienstencheques nog steeds voorrang heeft. Ik geef de boodschap door dat ik zelf dit dossier nauwgezet blijf volgen. Ik zal doorgeven dat ik hoop dit in de loop van 2017 operationeel te krijgen. Ik kan dat niet hardmaken omdat ik afhankelijk ben van anderen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor deze nieuwe stand van zaken. Uiteraard ben ik het er volledig mee eens dat de werkbaarheid van het systeem van de dienstencheques prioritair is. Als we kunnen vereenvoudigen of digitaliseren, moeten we dat zo snel mogelijk doorvoeren. Wat dat betreft, zitten we zeker op dezelfde golflengte.

U zegt dat er bekeken moet worden hoe de aanlevering zal gebeuren. Uit een antwoord dat ik kreeg van minister Vandeurzen blijkt dat volgens hem dit het gemakkelijkste kan via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Zij zijn blijkbaar al via het VAPH op de hoogte van wie een beperking heeft. Het leek hem het beste om de gegevens van de Kruispuntbank rechtstreeks aan Sodexo over te maken. Het onderzoek kan zich dan misschien beperken waardoor we snel tot een akkoord kunnen komen.

Ik ben uiteraard blij te vernemen dat u er nog altijd naar streeft om dit operationeel te hebben in 2017. De ouders van mensen met een beperking hebben het attest voor 2016 toch al moeten overmaken. We hebben nog enkele maanden de tijd om het in orde te krijgen voor 2017. Ik dring erop aan om de timing aan te houden zodat wie daarmee wordt geconfronteerd, ons dankbaar kan zijn.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik dank u voor de tip met betrekking tot minister Vandeurzen. Ik zal uiteraard mijn departement, mijn kabinet contact laten opnemen met het kabinet van minister Vandeurzen. Als zaken vereenvoudigd en gefaciliteerd kunnen worden, dan zullen we daar zeker een beroep op doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het akkoord met de federale staatssecretaris voor Asiel en Migratie rond het opzetten van een campagne betreffende de tewerkstelling van vluchtelingen en asielzoekers

– 2575 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de geringe werkzaamheidsgraad van vluchtelingen

– 2694 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de tewerkstelling van erkende vluchtelingen op de Vlaamse arbeidsmarkt

– 2695 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, als we kijken naar de agenda, heb ik tijdens deze zomer blijkbaar heel veel aan u gedacht. Ik veronderstel dat dat een goede zaak is. Zomer of geen zomer, de arbeidsmarkt verdient non-stop onze aandacht.

We zijn het er allemaal over eens dat de beste manier om te integreren is ervoor te zorgen dat men een job heeft. Dat is meteen een van de moeilijkere uitdagingen voor deze mensen, die vaak totaal ontheemd naar hier komen en veelal de taal niet machtig zijn. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de werkzaamheidsgraad relatief laag is.

VDAB levert uiteraard al heel wat inspanningen om deze mensen aan het werk te helpen. Sinds april 2016 werden de gevolgen van de grote toestroom van vluchtelingen en asielzoekers tastbaar bij VDAB. Die is dan ook niet bij de pakken blijven zitten en had een actieplan klaar.

De federale staatssecretaris voor Asiel en Migratie is eveneens van oordeel dat de werkzaamheidsgraad voor vluchtelingen beter kan. Dat is ook de reden waarom hij met de minister in juli 2016 een akkoord gesloten heeft om een campagne op te zetten in de opvangcentra.

Staatssecretaris Francken heeft uitgerekend dat amper 3,6 procent van degenen die in een asielcentrum van Fedasil verblijft, werk heeft. Van de asielzoekers die in het opvangcentrum van het Rode Kruis in Helchteren – het grootste van Vlaanderen – verblijven, was in juli zelfs niemand aan de slag. Wie in een asielcentrum verblijft en werkt, moet trouwens ook een deel van zijn loon afstaan voor de ondersteuning van de opvang.

Minister, welke meerwaarde heeft het akkoord dat u hebt gesloten met de staatssecretaris voor Asiel en Migratie? Welke concrete modaliteiten worden bepaald in dit akkoord? Wat is de timing, de concrete aanpak en de objectieven? Kunt u hierover wat duiding geven? Op wie wordt deze campagne precies gericht? Is dat enkel op de vluchtelingen of ook op de opvanginstanties? In welke taal wordt de campagne gevoerd? Wie draagt de kosten van deze campagne? Is het de bedoeling dat de campagne eenmalig wordt opgezet of gaat het om een project dat structureel wordt ingepast bij het begeleiden en opvangen van vluchtelingen en asielzoekers?

Ik ga nu over tot mijn tweede vraag om uitleg.

Minister, uit een persbericht van VDAB van 9 september 2016 blijkt dat na één jaar 33,3 procent van de vluchtelingen een job gevonden heeft. Na drie jaar stijgt dat percentage naar 44,5. Dat is geen enorme stijging, maar op zich hoeft dat niet noodzakelijk zeer slecht nieuws te betekenen, aangezien het niet onlogisch is dat ze voor het vinden van een job en het opdoen van de juiste kwalificaties en verwerven van de taalkennis enige tijd nodig hebben. Per slot van rekening zijn zes op de tien vluchtelingen die recent in België zijn aangekomen laaggeschoold.

Daartegenover staat dan weer dat er ook heel wat technische profielen onder de vluchtelingen zitten die vlot inzetbaar zouden moeten zijn voor knelpuntberoepen. Onrustwekkender is wel dat ze daarna uit het zicht van de arbeidsbemiddeling verdwijnen, waardoor ruim de helft in het illegale arbeidscircuit of de langdurige werkloosheid dreigt te belanden. Daarnaast is het ook niet meteen hoopgevend dat de stijging tussen het eerste en derde jaar werkloosheid zo gering is, te meer omdat een aantal onder hen ook terecht komen in gesubsidieerde banen.

VDAB heeft heel wat middelen heeft gekregen om de toevloed van vluchtelingen en asielzoekers op te vangen. Er werd 7,5 miljoen euro vrijgemaakt, onder meer, en heel belangrijk, voor de aanwerving van 35 extra mensen, die konden helpen met het wegwerken van de grootste barrières, zoals taal en de bemiddeling.

Van VDAB komen er wel positieve geluiden. Zo wordt benadrukt dat men de indruk heeft dat er steeds meer asielzoekers met een job zijn. Men gaat dus de goede richting uit. Ze zouden ook stilaan meer zelf op zoek gaan naar werk. Een pluspunt is ook dat de asielzoekers jonger zijn dan vroeger, en dus flexibeler en meer kneedbaar. Op die manier kan VDAB hen gemakkelijker begeleiden naar een knelpuntberoep.

Minister, wat zijn de belangrijkste struikelstenen binnen VDAB en het actuele werkgelegenheidsbeleid die lijken te verhinderen dat vluchtelingen en asielzoekers aan een job geraken? Welke bijkomende mensen, middelen en projecten werden concreet ingezet voor de activering en bemiddeling naar een job? Hoe evalueert u die initiatieven in het licht van de mindere tewerkstellingscijfers? Hoe valt te verklaren dat de helft na drie jaar in de langdurige werkloosheid of illegaliteit op de arbeidsmarkt verzeild geraakt? Hoe valt dit te rijmen met het maatwerk dat VDAB en u toch hoog in het vaandel voeren? Wat doet VDAB als iemand van de radar verdwijnt en in het illegale arbeidscircuit terecht dreigt te komen? In welke mate slaagt VDAB erin om de technische profielen toe te leiden naar de knelpuntberoepen? Welke eventuele bijsturingen zult u doorvoeren aan uw beleid met het oog op een snellere en grotere tewerkstelling van vluchtelingen en asielzoekers?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik moet toegeven dat ik in een beperktere mate aan u heb gedacht tijdens de zomervakantie. Of dat al dan niet een goede zaak is, laat ik in het midden. Ik heb alleszins een vraag die aansluit bij die van mevrouw Talpe.

We weten sinds mei dat VDAB verwacht dat dit jaar ongeveer 10.000 erkende vluchtelingen een jobaanvraag zullen indienen. Eerder communiceerde VDAB ook dat er in 2015 553 erkende vluchtelingen een job hebben gezocht, zich hebben ingeschreven bij VDAB. Slechts een kwart van dat aantal is doorgestroomd naar een job.

Mevrouw Talpe heeft het gehad over de nieuwe cijfers voor september waaruit een vooruitgang blijkt, maar wanneer we de lijn doortrekken naar de totale groep van tienduizend, blijft er nog een grote restgroep waarop moet worden ingezet.

Intussen heeft de VDAB een actieplan opgezet om erkende vluchtelingen aan het werk te krijgen, maar toch blijkt dat deze mensen bijzonder moeilijk hun weg vinden naar de Vlaamse arbeidsmarkt.

Minister, u hebt afgelopen zomer een opmerkelijke uitspraak gedaan, maar u hebt nadien ook gezegd dat u er alles aan zou doen om erkende vluchtelingen aan het werk te helpen. Veel vluchtelingen weten vandaag niet waarnaartoe en hebben het gevoel van het kastje naar de muur te worden gestuurd. In plaats van elkaar te bekampen op het politieke vlak zouden we beter alle constructieve en productieve ideeën omarmen om zoveel mogelijk vluchtelingen aan het werk te helpen. Mijn partij heeft afgelopen zomer dan ook het constructieve idee gelanceerd van een centraal integratiepunt. In Duitsland bestaan deze integratiepunten al langer en bewijzen ze dat ze de integratie van vluchtelingen veel sneller en efficiënter doen verlopen.

Ook de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) verwijst er expliciet naar in zijn advies, en zegt dat het PeRF-programma (Perspective für Flüchtlinge) van de Integration Points in Noordrijn-Westfalen tot inspiratie kan dienen. Ter verduidelijking, dit programma is gericht op alle vluchtelingen van wie permanent verblijf waarschijnlijk is. Het is een twaalfwekenprogramma gericht op het in contact brengen van vluchtelingen met de arbeidsmarkt en het bevat onder meer lessen over hoe de arbeidsmarkt in Duitsland werkt, een analyse van hun competenties, een gespecialiseerde taalopleiding en assistentie bij hun kandidaatstelling voor een job.

Minister, ik ken u niet als een politicus die grove en scherpe uitspraken doet. Ik was dan ook verbaasd te lezen dat u verwees naar vijfhonderd herders. U hebt dat nadien proberen recht te trekken. Ik ben benieuwd naar uw terugblik op die uitspraak. Wat bedoelde u daar precies mee? Kunt u daar wat toelichting bij geven?

Hebt u intussen al een beter zicht op de exacte profielen van de erkende vluchtelingen die zich inschrijven bij VDAB? Welke extra initiatieven hebt u al ondernomen om erkende vluchtelingen snel en efficiënt te integreren op de arbeidsmarkt? Is dit volgens u voldoende?

Welke extra initiatieven zult u nemen om de verwachte toestroom aan vluchtelingen op de Vlaamse arbeidsmarkt op te vangen? Bent u van mening dat de contacten tussen de verschillende diensten die vluchtelingen begeleiden voldoende vlot verlopen, bijvoorbeeld tussen OCMW en VDAB?

Hoe staat u als minister van Werk tegenover het idee van één centraal integratiepunt dat mijn partij deze zomer naar voren schoof om de versnippering tegen te gaan en erkende vluchtelingen sneller te integreren?

Is het niet opportuun om dit idee dat duidelijk vruchten afwerpt in Duitsland op zijn minst in overweging te nemen in plaats van het weg te zetten als een betutteling van de steden en gemeenten zoals minister-president Bourgeois eerder deed?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, de intentieverklaring die ik afsloot met staatssecretaris van Asiel en Migratie, Theo Francken, geeft een richtinggevend werkkader aan de VDAB en Fedasil. Die verklaring beoogt de snelle en plaatsingsgerichte activering van asielzoekers. Regionaal betekent dit dat via hechte samenwerking asielzoekers, subsidiair beschermden en erkende vluchtelingen sneller worden geïnformeerd, doorverwezen, en gemobiliseerd in functie van mogelijke tewerkstelling.

De intentieverklaring vertaalde zich in een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tussen Fedasil en VDAB, dat in oktober op de raden van bestuur van beide organisaties ter goedkeuring zal worden voorgelegd. De samenwerkingsovereenkomst biedt duidelijkheid over gezamenlijke doelstellingen en concrete acties die worden verwacht van de medewerkers van Fedasil, zijn partners in de opvang en VDAB.

Eenduidige en eenvoudige procedures en gedigitaliseerde methodes faciliteren de samenwerking en zorgen ervoor dat doorverwijzing, activering en opvolging door monitoring efficiënt en effectief kunnen verlopen. Er is een infocampagne met een handleiding voor doorverwijzers, een online boekingssysteem voor intake en screening en een monitoringcomité dat instaat voor de evaluatie, bijsturing en opvolging. Dat lijkt misschien vanzelfsprekend, maar de samenwerking tussen een regionaal orgaan, VDAB en een federaal orgaan is dat zeker niet altijd.

De campagne wordt gericht op al wie mag en kan werken. Het gaat dus om erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden, en om asielzoekers met een arbeidskaart C. Het richt zich op alle opvangcentra en lokale opvanginitiatieven in Vlaanderen. De campagne is meertalig, maar opgesteld conform de Vlaamse taalwetgeving en de huisstijl van de Vlaamse overheid. We hebben er dus voor gezorgd dat we aan de taalwetgeving voldoen, maar ook dat die mensen die onze taal nog niet of onvoldoende kennen, de informatie in hun eigen taal krijgen.

De infocampagne wordt gedragen door VDAB. Dit is conform zijn opdracht en zoals alle andere infocampagnes gericht op werkzoekenden en werkgevers, kortom op 'werken in Vlaanderen'. Voor de rest dragen VDAB en Fedasil de kosten voor hun eigen acties die aansluiten bij hun opdracht.

Het VDAB-actieplan 'integratie via werk' en de daarmee gepaard gaande snelle activering is een duidelijke beleidskeuze en wordt structureel ingebed in het bemiddelingsaanbod van anderstalige werkzoekenden. De samenwerkingsovereenkomst met Fedasil is voor onbepaalde duur, met de mogelijkheid tot opzegging. Dit geeft aan dat men vanuit de opvangcentra ook wil gaan voor een structurele samenwerking.

Mijnheer Annouri, u peilt naar mijn engagement om die groep van erkende vluchtelingen aan het werk te helpen. Nu, ik kan u zeggen dat we met het beleid van integratie via werk dat VDAB voert, heel uitgesproken gaan voor een snelle bemiddeling naar werk, als het kan met korte trajecten. We doen dat voornamelijk via samenwerking. Dat is wel belangrijk. Het gaat om samenwerking met de opvangcentra, zoals daarnet ook al is gebleken, en samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering, maar ook om samenwerking met bedrijven en sectororganisaties.

Misschien is het toch ook eens nuttig om wat historische cijfers te geven over de uitstroom van inburgeraars. Ik denk dat dat voor u beiden toch wel een goed beeld kan geven. Momenteel vindt van de totale doelgroep 24 procent werk na zes maanden, 33 procent na een jaar, 42 procent na twee jaar en 44 procent na drie jaar. Na drie jaar heeft 44 procent dus werk gevonden en is 29 procent nog op zoek naar werk. De overige 27 procent is niet meer op zoek naar werk. Zij zitten dus niet meer bij VDAB, om het zo te zeggen. Dat kan echter zijn – en het lijkt me toch goed om dat mee te geven – omdat hun verblijfsstatuut niet werd verlengd, omdat ze medisch-mentaal nog niet geschikt zijn voor de arbeidsmarkt of door een keuze voor gezinsuitbreiding of een studietraject. Er zijn heel veel mogelijke redenen waarom die laatste 27 procent niet langer werkzoekend is.

Die tewerkstellingscijfers werden ook genoemd door de vraagsteller. Ik wil er toch op wijzen dat 71 procent van de anderstalige nieuwkomers na drie jaar uit VDAB uitstroomt. Aangezien VDAB door haar decretale opdracht uitgeschreven

werkzoekenden – dus die 27 procent die uitstroomt, maar niet werkt – niet verder opvolgt, kunnen we die ook niet verder in kaart brengen. De redenen zijn divers, zoals aangegeven. Met betrekking tot de 29 procent die na drie jaar nog steeds werkzoekend zijn, kan ik u meegeven dat die profielen soms echt nood hebben aan een langer traject, onder andere wegens analfabetisme, trauma-problemen of beperkte leervaardigheden. Het is heel vaak zo dat die werkzoekenden nog niet klaar zijn voor de arbeidsmarkt, en ook niet voor alternatieve tewerkstelling die meer aangepast is voor hen. We moeten ter zake inzetten op trajecten, en dat is maatwerk, zoals u wel zult verstaan.

Mevrouw Talpe, u vroeg ook wat VDAB doet als iemand van de radar verdwijnt en in het illegale circuit zou kunnen terechtkomen. Zolang ze ingeschreven zijn bij VDAB, kunnen we hun beschikbaarheid op de arbeidsmarkt natuurlijk volgen. Bij een vermoeden van tewerkstelling in het illegale circuit neemt VDAB de gepaste controlemaatregelen in het kader van het rechten- en plichtenbeleid. VDAB volgt uitgeschreven werkzoekenden natuurlijk niet verder op. Dat is ook niet de job van VDAB. De opvolging met betrekking tot het illegale arbeidscircuit is de opdracht van de sociale inspectie. Daar kunnen wij als Vlaamse overheid dus niet meteen iets aan doen.

Mijnheer Annouri, u vroeg ook of ik een zicht heb op de profielen van de vluchtelingen die ingeschreven zijn bij VDAB. Ik zal u wat algemene cijfers geven. Wat gender betreft, gaat het om 60 procent mannen en 40 procent vrouwen. Wat leeftijd betreft, behoort 80 procent tot de leeftijdsgroep van de 25- tot 54-jarigen, terwijl 18 procent jonger zijn en 2 procent 55-plussers zijn. Wat scholingsgraad betreft, is 43 procent laaggeschoold, 32 procent middengeschoold en 25 procent hogeschoold. Bij de inschrijving bij VDAB heeft die werkzoekende aangegeven in welk beroep hij of zij aan de slag zou willen gaan. Dat kan anders zijn dan de verklaring die ze hebben afgelegd bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS). Toen ging het veeleer over het beroep dat ze uitoefenden in het thuisland. Dat verschil is er dus.

Ik heb een tabel bij me met de tien belangrijkste beroepen van de instromers vanaf januari 2015 tot en met eind juli 2016. Ik zal ze aan het commissie-secretariaat overmaken. Daarbij wordt ook telkens vermeld om hoeveel het gaat en of dat een knelpuntberoep is of niet. Als je die tabel bekijkt, dan zul je zien dat je prioriteiten en bemiddelingsacties aan doelgroepkenmerken kunt proberen te koppelen. Mevrouw Talpe, u vroeg in welke mate VDAB erin slaagt om zij die een meer technisch profiel hebben, toe te leiden naar knelpuntberoepen. Het is natuurlijk zo dat de VDAB-bemiddelaars steeds op korte en als dat kan ook op wat langere termijn proberen te bemiddelen en te oriënteren. Bij het kortetermijnplan kijkt men natuurlijk meteen naar kansen op de arbeidsmarkt en de mogelijkheden om die mensen via snelle bemiddeling daar te brengen. Dan kom je automatisch terecht bij de knelpuntberoepen. Als aanwezige technische competenties aansluiten bij die knelpuntberoepen, dan is dat meteen duidelijk. Indien dat niet zo is, dan zet men in op werkplekieren met integrale coaching en taalcoaching. Dat laatste is heel vaak nodig.

Ik kan u ook zeggen dat bedrijven die een vacatureaanbod van knelpuntberoepen hebben, gewoonlijk ook heel willig zijn om samen te werken met VDAB om die openstaande vacatures in te vullen en aan werkplekieren te doen. Zij bieden dan ook heel wat mogelijkheden aan VDAB voor die profielen. Daar zijn ook onze eerste successen te vinden, dus het percentage waarbij dat al is ingevuld. Eigenlijk is het fantastisch dat men op zo'n korte termijn al mensen die zijn gevlucht en de taal heel vaak niet kennen, aan werk heeft geholpen.

Wat mijn uitspraak in de zomer betreft, wil ik eerst en vooral zeggen dat u het hele interview in Knack moet lezen. Dan zie je dat dat helemaal niet

stigmatiserend was bedoeld. Als je natuurlijk alleen die zin eruit haalt, wat een krant heeft gedaan, en die zin tweet of in de krant zet, dan geeft dat natuurlijk een heel andere indruk. Mijn boodschap was dat ik geen vijfhonderd herders als herder in Vlaanderen kan gebruiken. Dat is niet stigmatiserend. Ik heb er ook meteen bij gezegd dat we zullen bekijken hoe we die herders op basis van competenties en talenten wél kunnen inzetten op onze arbeidsmarkt.

Dat is helemaal niet stigmatiserend bedoeld. Het kwam ook niet zo over als je het hele artikel leest. Ik mag toch vragen om het artikel in zijn geheel te bekijken? Mijn uitspraak was dat die herder hier op korte termijn in de job die hij gewoon was te doen, geen werk zal vinden. Als de herder door VDAB kan worden omgeschoold tot bijvoorbeeld lasser, dan zal hij hier op langere termijn wel een job vinden. We zullen daar, net als voor alle andere werklozen, alle werk voor doen. Ik ben blij dat u ernaar vraagt. Knack had dit eerst zelf ergens gepost, maar ze hebben dat dan verwijderd omdat ze zelf vonden dat het uit de context was gerukt.

U vraagt beiden welke initiatieven ik al ondernomen heb om vluchtelingen te bemiddelen naar een job en welke middelen daartoe werden ingezet. VDAB kon 35 bemiddelaars extra aanwerven en die zijn ingezet op het screenen, activeren en begeleiden en bemiddelen naar werk. Via een aantal ESF-oproepen werd specifiek ingezet op de noden in Antwerpen en Gent, op activering richting zelfstandig ondernemerschap en op de verhoogde instroom van jongeren. Het Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie zorgde dan weer voor extra middelen voor begeleiding van hoogopgeleide anderstaligen. Ik kom daar straks op terug.

Er werd door VDAB in de eerste plaats ingezet op samenwerkingsovereenkomsten. Met VVSG volgt eveneens een samenwerkingsovereenkomst. Er zijn nu wel al praktische afspraken en gezamenlijke acties met lokale besturen en OCMW's. De werkwijze is dat er wordt vertrokken vanuit bepaalde noden en praktisch organisatorische mogelijkheden, de regiorealiteiten en het efficiënt aanwenden van middelen en medewerkers.

Mevrouw Talpe, u vroeg naar de struikelstenen die die mensen ondervinden. Ik zal er twee noemen die zeer dicht bij de arbeidsmarkt staan. De eerste is taal, wat u niet zal verbazen. In het kader van het VDAB-beleid 'Integratie via werk' wordt er meer ingezet op geïntegreerde trajecten werk en taal, waarbij de taal wordt geleerd op de werkvloer. Heel wat laaggeschoolde vluchtelingen beheersen geen enkele contacttaal. Dat staat dan een snelle bemiddeling in de weg. 43 procent van de groep is lager- of ongeschoold. Dat betekent dat er bij hen prioritair dient gewerkt te worden aan het verwerven van de Nederlandse taal, algemene en technische competenties.

Een tweede struikelsteen is dat we initieel niet weten waar die mensen zullen terechtkomen. Het opvangcentrum is de basis, maar daarna kunnen ze vrij kiezen waar ze gaan wonen. Dat kan soms zorgen voor wat vertraging bij snel te bemiddelen profielen. De samenwerkingsovereenkomst met Fedasil en de doorverwijzingsmogelijkheden naar het CAW komen hieraan tegemoet. We proberen op deze manier een beter zicht te krijgen op wie waar terecht zal komen. Die mensen zullen vooral graag een job hebben dicht bij huis.

Wat betreft extra initiatieven om de verwachte toestroom op te vangen of bijsturingen aan het huidige beleid verwijs ik naar het plan 'Integratie via werk' van VDAB. We vatten daar op een bevattelijke manier samen wat we gaan doen en hoe we dat zullen aanpakken. Dit plan is gebaseerd op de adviezen van de Commissie Diversiteit van de SERV en wordt in de sector enthousiast onthaald. De strategisch-tactische en operationele doelen worden helder en SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) geformuleerd.

Dit brengt mij tot de vraag van de heer Annouri over het idee van een centraal integratiepunt. Het VDAB-plan 'Integratie via werk' steunt op partnerschappen en nieuwe of vernieuwde samenwerkingsovereenkomsten met de alle partners zoals het Agentschap Integratie en Inburgering, Fedasil, de VVSG, en ook Onderwijs en Welzijn kunnen daarbij worden betrokken. De doelstelling is heel duidelijk: snelle herkenning van de mogelijkheden van de mensen in functie van integratie en tewerkstelling. Deze organisaties organiseren zich hiertoe zo functioneel mogelijk. Zij kunnen, de regionale realiteit in acht nemend, het beste constateren welke werkpunten gezamenlijk geïnstalleerd worden. Er zijn zowel virtuele als fysieke mogelijkheden om de samenwerking hecht te maken. Een aparte structuur daarbovenop opzetten, zou ik niet doen. De samenwerking loopt goed en VDAB neemt er duidelijk zijn rol in op. Ik kan u bevestigen, mijnheer Annouri, dat de samenwerking tussen VDAB en OCMW goed verloopt. Er is regelmatig overleg op het niveau van de VVSG. Er werden zowel centraal als plaatselijk, afspraken gemaakt met betrekking tot activering en doorverwijzing van vluchtelingen, subsidiair beschermden en asielzoekers, vanuit zowel de dienstverlening als wat betreft de lokale opvanginitiatieven. De VDAB-netwerkmanagers hebben prioritair en maximaal ingezet op deze samenwerking.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord. U had gisteren tijdens de plenaire zitting al geduid dat het antwoord lijk zou zijn, en terecht. Het is geruststellend te vernemen dat er vanuit allerlei invalshoeken wordt ingezet op integratie en optimale activering. Ik vind het belangrijk dat we een overzicht hebben gekregen en gehoord hebben wat de visie is van VDAB en uzelf. We kunnen daar mee over nadenken.

Het is positief dat de intentieverklaring leidt tot een samenwerkingsakkoord. Dit komt in oktober op tafel. Het is heel goed dat VDAB en Fedasil nauw zullen samenwerken. Het is ook belangrijk dat er een duidelijke doelstelling is en dat daar concrete acties aan worden gekoppeld: informeren, doorverwijzen, mobiliseren, digitalisering. Het is verder van belang dat dit toegankelijk en laagdrempelig is voor iedereen en dat alle actoren van de arbeidsmarkt erbij worden betrokken. U hebt dat ook geduid. Ik kijk dan ook uit naar het verslag van de evaluatie en de monitoring van de uitwerking van het samenwerkingsakkoord.

Het is te begrijpen dat er heel wat randproblematieken zijn. Er is intense begeleiding en maatwerk nodig. Taal is heel belangrijk, maar ook het omgaan met cultuur, relaties met collega's en toezichtrelaties. Dat is allemaal niet zo eenvoudig. Ik was dan ook niet verbaasd over de 44,5 procent, maar we moeten wel alert blijven. Ik verneem dat het voor de overige groep fiftyfifty is: de helft is nog ingeschreven bij VDAB en de andere helft is illegaal of is een gevolg van de gezinssituatie of het volgen van een opleiding. Ik ben blij dat u dit wat hebt genuanceerd.

Het moet ons streven zijn om zoveel mogelijk vluchtelingen aan het werk te krijgen. Dat is niet eenvoudig. Enerzijds zijn er de laaggeschoolden die we misschien gemakkelijker knelpuntberoepen kunnen toewijzen. Anderzijds zijn er de hooggeschoolden. Het advies van de Commissie Diversiteit van het VESOC behandelt dit expliciet. Er zijn heel wat opportuniteiten. Het is goed te vernemen dat bij VDAB de insteek van de knelpuntberoepen wordt meegenomen.

Wat betreft het actieplan van VDAB, is er al zicht op het aantal vluchtelingen of asielzoekers dat in wacht staat om gescreend te worden? In welke sectoren gaan deze mensen vooral aan de slag?

De private arbeidsbemiddelaars zoals uitzendkantoren of ondernemingen die met laaggeschoolden werken, zoals dienstenchequebedrijven, kunnen hier ook een belangrijke rol in spelen. Daar is de taak vaak uitvoerend en kunnen

laaggeschoolden er gemakkelijk terecht. Basiskennis van de taal is er vaak ook voldoende. Wat is uw idee over het betrekken van die private arbeidsbemiddelaars?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u eveneens voor uw uitgebreid antwoord. We wisten inderdaad gisteren al dat er een serieus en goed onderbouwd antwoord zou komen.

Ik heb de vraag over uw uitspraken gesteld omdat ik benieuwd was naar uw uitleg. Ik wou u de kans geven om het te verduidelijken. Ik schrok toen ik dat zag en ik heb het interview ook helemaal gelezen. Ik zag ook op Twitter dat u meteen tegengas begon te geven. U vond dat het niet kon dat de uitspraak zo werd gekaderd. Het is belangrijk dat we in de huidige tijden met de vluchtelingen die op onze arbeidsmarkt terechtkomen en het maatschappelijke klimaat onze woorden wikken en wegen. We moeten ze op zijn minst duiden als ze verkeerd worden geïnterpreteerd of geframed. Daarom wou ik u deze kans geven. Dat is voor mij een belangrijke zaak.

Ik dank u verder voor alle verduidelijkingen over de profielen, de opleidingsgraad en dergelijke. Ik kijk ook uit naar de bijlage die u zult meegeven over de top tien van jobs of sectoren waarin ze willen terechtkomen.

U zegt dat virtueel en in real life de diensten goed samenwerken. U vindt een aparte structuur erbovenop overbodig. De SERV geeft zelf aan dat er wel wat inspiratie te halen valt. Het gaat niet zozeer over de samenwerking, maar wel over duidelijkheid en transparantie. Werkzoekende erkende vluchtelingen en mensen die waarschijnlijk permanent in ons land zullen kunnen blijven, vinden het vaak heel moeilijk om te weten waar ze naartoe moeten gaan. Ze hebben af en toe het gevoel dat ze van het kastje naar de muur worden gestuurd. Heel veel instanties leveren goed werk en veel mensen zijn bereid en hebben goesting om te werken. Het zou dan ook heel jammer zijn als daar een miscommunicatie tussen was. Hebt u er zicht op hoe erkende vluchtelingen het aanbod zelf ervaren? Vinden ze dat er duidelijkheid is? Via een klantentevredenheidsenquête zouden we kunnen weten of onze inspanningen de mensen bereiken.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijn fractie deelt de bezorgdheden die zijn geuit door beide vraagstellers. Het is heel belangrijk dat erkende vluchtelingen perspectief krijgen op werk. Dat is belangrijk omwille van drie redenen. Ten eerste is het belangrijk voor de integratie. Het is ook belangrijk voor de welvaart. Het biedt ondernemers de opportuniteit om de juiste mensen te vinden en er wordt meer bijgedragen aan de sociale zekerheid. Ten derde draagt het ook bij tot het welzijn van die mensen, hun eigenwaarde en zelfrespect.

Het is ongezien hoe snel Vlaanderen vanuit de overheid, de minister en zijn collega's de machinerie in gang hebben gezet. De turbo is in gang gezet: 35 mensen extra bij VDAB, een samenwerkingsakkoord met Theo Francken dat voor mij voor een stuk de rol van het integratiepunt vervult. Dat is de one stop shop. We doen meer dan in Duitsland. We gaan zelf met VDAB naar de opvangplaatsen. Daarnaast is er ook samenwerking met de steden en gemeenten. Mijnheer Annouri, u deed wat smalend over de visie van minister-president Bourgeois op steden en gemeenten. In Kortrijk werkt het OCMW fantastisch samen met VDAB. Ze spelen een goede rol in activering. We moeten daar met respect naar kijken. Ik kijk ook uit naar de evaluatie.

Collega's, de turbo en de hele machinerie is pas aangezet. Het samenwerkingsakkoord is pas in juli gesloten. De negentien vragen die vandaag op tafel liggen,

worden volgens mij iets te vroeg gesteld. Ik denk dat we pas over een zes of zeven maanden echt kunnen nagaan wat werkt, wat niet werkt. Dan zullen we zien hoe het verder kan verlopen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, ook mijn fractie hecht heel veel belang aan alle inspanningen die gebeuren om asielzoekers en erkende vluchtelingen aan het werk te helpen. De meerwaarden daarvan werden daarnet al aangegeven. Het gaat zowel om professionele als sociale integratie.

Een belangrijke actor in de hele begeleiding van vluchtelingen is het OCMW. Vaak is de OCMW-consulent degene die het meest contact heeft met die personen, die hen het best kent. In die zin speelt hij als aanspreekpunt een goede rol.

Uit de evaluatie van de voorgaande grote vluchtelingstroom is gebleken dat de OCMW's ook als een activeringsmachine hebben gewerkt. Ik verwijs naar de discussie die bij het grootste OCMW van Vlaanderen, dat van Antwerpen, werd gevoerd. Daar werd aangegeven dat de instrumenten, zoals artikel 60, een belangrijke rol spelen bij de eerste stap, met daarna de doorstroming naar het reguliere arbeidscircuit. Artikel 60 is belangrijk om die vluchtelingen aan het werk te helpen. Het OCMW van Antwerpen heeft dan ook gevraagd om daar extra op in te zetten.

Minister, is er in het actieplan ook een behoeftebevraging gebeurd bij de verschillende OCMW's? Want de noden zijn wel anders. Tussen Antwerpen en Kortrijk is de schaal wel wat verschillend. Het is nuttig om de schaarse middelen goed in te zetten, en ze in te zetten waar de nood het hoogst is. Is er overleg ter zake met de OCMW's? Speelt men in op de specifieke behoeften bij de verschillende steden en gemeenten?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, in mijn antwoord heb ik gezegd dat de samenwerking tussen VDAB en OCMW zeer goed verloopt. Een bevraging over het wat en hoe van iets dat we hebben uitgestuurd, hebben we zeker niet gedaan. Dat zou het actieplan enkel vertraagd hebben. De goede wisselwerking, het inzetten van de juiste instrumenten op de juiste plaats, en dat kan regionaal verschillen, komt daaruit naar voren. Zo heeft men in Antwerpen een centraal onthaalbureau opgericht, dat op een geïntegreerde manier van intake en screening aan het werken is. In Gent heeft men ervoor gekozen om anders te werken, met een duidelijk uitgetekende flow van efficiëntie en snelle doorverwijzing.

We spelen daar in op de plaatselijk aanwezige kennis, op de ervaringen. Op die manier proberen we ook voor kleinere steden en gemeenten na te gaan op welke manier het beste wordt gewerkt. Dat kan ook gebeuren via een soort van clustervorming met samenwerking en dergelijke meer. Dat is de goede manier van werken: geen eenheidsworst, niet voor iedereen hetzelfde, maar inspelen en samenwerken met de plaatselijke actoren. Dat kwam in mijn antwoord toch goed naar voren.

Mijnheer Ronse, wat die evaluatie betreft, hebt u gelijk. We hebben gedaan wat we moeten doen. Of alles juist en goed is? Daarop kan ik enkel het volgende zeggen: 'the proof of the pudding is in the eating'. Over zes of zeven maanden kunnen we zien waar we moeten bijschaven. Uiteraard, zoals steeds, zijn we bereid om te evalueren, en waar nodig, bij te sturen.

Mijnheer Annouri, ik heb ook geen spijt van mijn uitspraak over de herders. Men moet die in de hele context zien. Het hele interview in Knack toonde net hoe ik

mensen die hier toekomen dezelfde kansen wil geven als aan de eigen werklozen. We proberen om op maat, mensen, en dus ook de asielzoekers, te begeleiden naar een job.

Over het punt inzake de integratie ben ik het eens met de heer Ronse. Er is de samenwerking tussen Fedasil en VDAB. Ze komen toe bij de asielcentra. Daar wordt de informatie van VDAB gegeven, de OCMW's komen daar ook. Op die manier wordt dat gerealiseerd.

Mevrouw Talpe, we stellen de hele VDAB-werking ter beschikking van alle werklozen. We willen bij die hele werking maatwerk leveren ten aanzien van alle werklozen. Als private bemiddeling het meest geschikt blijkt te zijn, kan die in bepaalde programma's meewerken. Het is niet zo dat er een asielwerking op zich is, en daarnaast de werklozenwerking: er is één VDAB-werking. Wat het meest geschikt is, daar wordt op ingegaan.

Wat uw vraag over het actieplan betreft, dat heb ik niet bij me.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik ben blij dat er heel wat beweging is op het terrein en dat er een goede samenwerking is met de federale overheid, met de staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Alle niveaus – Vlaams en federaal – slaan de handen in elkaar.

De heer Ronse vindt het misschien te vroeg om al deze vragen te stellen. In deze materie is het echter nooit te vroeg om aan de kar te trekken en te tonen dat we mee werk willen maken van een goede doorstroming en goede aanpak. Campagne voeren is één zaak, maar het zijn de resultaten die tellen. VDAB staat voor een heel grote uitdaging. Onze fractie wil zeker meehelpen en er mee over nadenken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Het is inderdaad belangrijk dat wij, als parlementsleden, dit continu blijven opvolgen en, waar nodig, kritische vragen stellen en bijsturen.

Ik volg de heer Ronse. Werk zorgt voor een inkomen, voor een identiteit en een rol in de samenleving. Dat is van ontzettend groot belang. We moeten daar ook volwaardig op inzetten.

Ik sluit af met iets om in overweging te nemen. Weten we hoe de asielzoekers zelf het aanbod ervaren en of ze zelf het gevoel hebben dat ze weten waar ze terecht moeten komen? Kunnen we dat in kaart brengen? Het is minstens van even groot belang dat de doelgroep zijn weg kan vinden in al het werk dat wordt gedaan. Wat we daar uithalen, kan worden gebruikt om de eigen werking te verbeteren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de daling van de werkloosheid en de positie van allochtonen op de arbeidsmarkt – 2588 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, begin augustus was er het goede nieuws dat de werkloosheid in Vlaanderen al gedurende een jaar in dalende lijn zat. Vlaanderen telde begin augustus 238.093 niet-werkende werkzoekenden: 3 procent minder dan in dezelfde periode een jaar terug.

De cijfers zijn weliswaar niet eenduidig positief. In de grootste groep werkzoekenden die een uitkering ontvangt, was er sprake van een daling met bijna 9 procent. Daarentegen steeg het aantal werkzoekenden in beroepsinschakelingstijd met 4,6 procent en vrij ingeschrevenen met 14 procent. Belangrijk is ook dat de daling van de werkloosheid zich voordeed in alle leeftijdscategorieën.

Het slechte nieuws is echter dat de werkloosheid bij mensen van allochtone origine hardnekkig blijft stijgen. Er is niet meteen beterschap in zicht vermits het groot aantal asielzoekers zich nu ook aanmeldt op de arbeidsmarkt.

Volgens professor Stijn Baert van de UGent hebben zowel de allochtonen zelf als de werkgevers boter op het hoofd. Zoals in de vorige vragen ook al naar voren is gekomen, is er uiteraard sprake van een achterstand die opgebouwd werd in het verleden. Het gaat om de scholingsgraad, de taal, die lager ligt dan bij autochtonen. Bovendien stelt de specialist dat bij de allochtonen zelf cultureel bepaalde attitudes de zoektocht naar werk niet gemakkelijk maken. Bij de werkgevers blijkt er dan weer nog altijd heel wat terughoudendheid te bestaan om in zee te gaan met allochtonen.

Sinds 1 juli is het nieuwe doelgroepenbeleid van kracht. De impact daarvan kan nog niet ten volle gemeten worden. Hierin wordt niet in aparte kortingen voor allochtonen voorzien. We hebben bewust een keuze gemaakt voor drie doelgroepen: kortingen voor jongeren, ouderen en mensen met een arbeidshandicap. In het kwalitatieve luik wordt gezocht naar punctuele maatregelen voor langdurig werkzoekenden. Op die manier wordt de groep van allochtonen uiteraard in ruime mate gevat.

Minister, welke impact verwacht u van het nieuwe doelgroepenbeleid op de ontwikkeling van de werkloosheid in Vlaanderen, zeer in het bijzonder met betrekking tot allochtonen? Hoe zal de werkloosheid bij allochtonen het volgende jaar naar verwachting verlopen, rekening houdend met de grote instroom? Zal VDAB sneller en actiever duidelijk maken aan allochtonen dat van hen en alle Vlaamse werkzoekenden wordt verwacht dat ze zeer actief zoeken naar werk? Welke initiatieven neemt u ten aanzien van de werkgevers om hen duidelijk te maken dat allochtonen gelijke kansen moeten krijgen bij sollicitaties en op de werkvloer? Overweegt u bijkomende punctuele maatregelen naar de doelgroep van allochtonen, meer bepaald met betrekking tot opleiding en competenties, gerichte loonkostverlagingen, werkervaringen? Blijkt uit de praktijk dat er voldoende aanbod is aan taalopleidingen? Dat is daarnet ook aan bod gekomen. Een aantal vragen zal dan ook overlappend zijn. Zo neen, zult u hierin een tandje bijsteken? Wat is de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen die in het SERV-advies (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) werden gedaan met betrekking tot de hooggeschoolde allochtonen? Welke voorstellen werden inmiddels uitgevoerd en welke voorstellen zullen op korte termijn worden gerealiseerd?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, het grote punt is dat ik met VDAB uitga van maatwerk. Dat is de essentie. Individu per individu kijken we wat de afstand is tot de arbeidsmarkt en wat iemand nodig heeft.

Doelgroepenbeleid heeft de bedoeling om groepen waarvan we weten dat ze een grotere afstand hebben, specifiek te ondersteunen. Een van de belangrijkste zaken is dan transparantie en vereenvoudiging. Dat hebben we dan ook gedaan.

We hebben die drie doelgroepen overgehouden: jongeren, laaggeschoold en middengeschoold, 55-plussers en personen met een arbeidshandicap. Natuurlijk zitten ook allochtonen in die doelgroepen.

Voor mij zorgt het allochtoon zijn op zich niet voor de afstand tot de arbeidsmarkt, maar wel de combinatie van het allochtoon én laaggeschoold zijn, of allochtoon én middengeschoold zijn, of allochtoon zijn en een arbeidshandicap hebben, of allochtoon én 55-plusser zijn. Vandaar dat ik van het maatwerk, het doelgroepenbeleid en het transparant maken ervan verwacht dat de impact nu groter is dan het doelgroepenbeleid in het verleden, toen de zaak complexer was.

Wat betreft de tewerkstelling van personen met een buitenlandse herkomst, beseft ik dat er nog heel wat uitdagingen zijn. Als we kijken naar de totale groep van personen, van de potentiële beroepsbevolking, dan zien we dat het over een groep gaat van 730.000 mensen. Als ik daarvan de 10.000 asielzoekers, 3 à 4 procent, neem, dan hebben die een impact. We zijn er ook klaar voor, zoals in het antwoord op de vorige vraag duidelijk is gezegd. De algemene werking van maatwerk en ondersteuningsmechanismen moeten we volgens mij niet aanpassen. Zoals ik daarnet heb gezegd, moeten we er vooral voor zorgen dat we genoeg mensen hebben bij VDAB om dezelfde dienstverlening te kunnen geven als aan de anderen.

In het kader van het sluitend maatpak van VDAB willen we bereiken dat werkzoekenden zo snel mogelijk een passend aanbod krijgen. Via de werking met de werklozen en de mensen met een migratieachtergrond willen we een traject naar werk bespreken. Zodra dat traject is afgesproken, dan geldt natuurlijk het verhaal van rechten en plichten. Dat maken we ook altijd duidelijk. Als we een traject naar werk afspreken, dan moet dat ook gevolgd worden. Als dat niet gebeurt, dan kan of zal dat worden doorgegeven voor een controle.

Via het vernieuwde beleid 'Focus op talent' wil ik inzetten op het versterken van individuele talenten en competenties en op het realiseren van een mindswitch op het terrein waar ook de omslag naar deze talentbenadering moet worden gemaakt. Het is belangrijk dat een werkgever beseft dat een diploma en cv belangrijk zijn, maar niet het enige. We moeten niet starten vanuit een hokjesbenadering waarbij vooral wordt gekeken naar afkomst, leeftijd enzovoort, maar wel in functie van vaardigheden, met focus op aanwezig talent en competenties. Dat is een veel betere benadering waarop VDAB vandaag al volop inzet. Dat is nog te weinig geweten.

We bieden elke werkzoekende maatwerk aan en beschouwen allochtonen niet als een aparte doelgroep. We gaan na wat zij kennen en kunnen. Wanneer er perceptieproblemen zijn, dan pakken we die ook aan. Ik heb dat in het verleden al vaker gezegd in antwoorden op vragen van de heer Annouri. Ik stel wel vast dat bij werkzoekenden met een migratieachtergrond het aspect taal van groot belang is. Wanneer er geen contacttaal is, kan ook een beroep worden gedaan op tolken, maar dat kan een snelle bemiddeling wel bemoeilijken.

'Werkervaring door middel van werkplekleren' is belangrijk in deze context. Men zal maximaal doch maatgericht inzetten op beroepsverkennende stages, opleidingsstages, individuele beroepsopleidingen (IBO's) en beroepsinlevingsovereenkomsten (BIO's), met, waar aangewezen, integrale of taalcoaching op de opleidings- en werkvloer. Op die manier kunnen we veel van die mensen op een positieve manier benaderen. Ervaring leert dat deze competentiescores door werkgevers, bij aanwerving, als zeer waardevol beschouwd worden.

Momenteel is er voldoende aanbod Nederlands als tweede taal (NT2). VDAB heeft met betrekking tot het geïntegreerd, intensief en regulier taalaanbod, goede afspraken met het Agentschap Integratie en Inburgering en via deze weg met de

centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie. Momenteel zijn daar geen wachtenden. Het aanbod wordt flexibel aangepast aan de vraag. Voor 2017 voorziet VDAB in een tender voor NT2. Hierdoor worden VDAB-instructeurs vrijgemaakt voor een aangepast aanbod taalondersteuning en -coaching op de opleidings- en werkvloer. Er zijn vandaag geen wachtenden en het is ook de bedoeling er morgen geen te hebben.

Wat de aanbevelingen in het SERV-advies betreft die betrekking hebben op nieuwkomers, heeft het Asiel-, Migratie- en Integratiefonds een project gefinancierd, '@level2work', dat na goedkeuring eind juni vanaf 1 juli van start is gegaan. Dit project sluit volledig aan op het actieplan 'integratie via werk' dat dan weer rekening houdt met de aanbevelingen van de Commissie Diversiteit van de SERV.

Dit project omvat een aantal belangrijke elementen. Een e-loket en contactloket brengen de doelgroep meteen in kaart, staan in voor trajectbepaling, begeleiding en diplomagelijkschakeling en verbinden hoogopgeleide anderstaligen met aangewezen aanbodverstrekkers en werkgevers. Dit project omvat ook geïntegreerde en versnelde taaltrajecten, een technische screening, een competentiescan, al dan niet in combinatie met een versnelde niveaubepaling van het diploma, in functie van het valoriseren van eerder of elders verworven competenties, werkplekleren in functie van een tewerkstelling op niveau op de arbeidsmarkt, de ontwikkeling van een aanbod over het omgaan met trauma's en stress, een loopbaanontwikkelingstraject gericht op loopbaanontwikkeling op middellange termijn.

Het project bestaat uit proeftuinen die vertrekken vanuit de praktijk om tot afstemming, ontwikkeling en uitbouw te komen. Dit betekent dat dit alles op heel korte termijn wordt opgestart en uitgevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Het gaat inderdaad over meer dan allochtonen. U zult me dan ook nooit iets anders horen zeggen dan dat het individu centraal staat. De vraag ging echter over de cijfers en die zijn nu eenmaal algemeen. Er is geen opsplitsing tussen laaggeschoold en hooggeschoold. Het is belangrijk dat die hier even kunnen worden genuanceerd.

Maatwerk en focus op competentie is ook voor onze fractie de beste aanpak. We moeten uiteraard eerlijk zijn: er zal een inspanning nodig zijn van zowel de werkgevers als de werknemers. Die mindswitch is geen evidentie, het is een werk van lange adem. Ook VDAB moet alert blijven. Het activeringsbeleid geldt voor iedereen en daar moeten we ook over waken.

Een ander belangrijk element is het kwalitatieve luik van het banenpact. We kunnen heel wat waardevolle initiatieven nemen om daar vooruitgang in te boeken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik sluit me aan bij deze vraag. Mevrouw Talpe, ik ben niet verrast. We zien al jaren, keer op keer, dat dit een groep is waarvoor tewerkstelling heel moeilijk gaat. U hebt gelijk als u zegt dat er voor een deel verklarende factoren zijn in scholingsgraad. In Vlaanderen zijn er veel jongeren met migratieroots die laag opgeleid zijn, die uitvallen op school, die problemen hebben om een diploma te halen en door te stromen naar werk. Het probleem is niet enkel het allochtoon zijn op zich, het gaat ook over de koppeling met laaggeschooldheid enzovoort. We stellen echter vast dat dit probleem zich ook voordoet bij hoogopgeleiden.

De meest recente studie waar ik aan denk, heeft het over hoogopgeleide allochtonen die zevenmaal zo lang naar werk moeten zoeken in vergelijking met hun

hoogopgeleide autochtone studiegenoten. Minister, u was van plan een campagne uit te rollen na de zomervakantie. Wanneer zal dat precies gebeuren? Ik ben in blijde verwachting.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, wanneer het gaat over de tewerkstelling van personen met een migratieachtergrond, is er inderdaad het competentievraagstuk waarbij het dan gaat over laaggeschoolde ongekwalificeerde jongeren. In Antwerpen is er een ongekwalificeerde uitstroom van 28 procent waaronder een meerderheid jongeren met een migratieachtergrond. Ik zal dat probleem dan ook zeker niet minimaliseren, integendeel. Maar daarnaast is er de tewerkstellingskloof tussen allochtone en autochtone hooggeschoolden, en die is groter dan bij laaggeschoolden, wat een groot probleem is. Wij motiveren iedereen om een diploma te halen, maar wanneer blijkt dat ze ook dan moeilijker aan werk geraken dan diegenen die bij wijze van spreken hun plan trekken, dan zijn dat eigenlijk de meeste demotiverende rolmodellen. Broers en zussen van iemand die een diploma behaalt maar dan thuis zit, zullen nog meer gefrustreerd geraken. Minister, hebt u daar een specifieke aanpak voor? U legt immers heel sterk de nadruk op competentieontwikkeling, maar wordt er ook aandacht besteed aan diegenen die heel competent zijn?

De heer Annouri had het over een campagne. Ook ik ben benieuwd naar de vooruitgang op dat vlak.

Heeft VDAB, om het probleem beter in kaart te brengen, een zicht op de mate waarin werkgevers profielen aanklikken? Dat lijkt me zeer interessant. Een nieuw wervingskanaal is LinkedIn, maar dan gaat het vaak over hooggeschoolden. LinkedIn profileert zich door te zeggen dat zij zelfs in beeld kunnen brengen wie geïnteresseerd is in een bepaald profiel. Dat is een moderne matching. VDAB zet zeer sterk in op digitalisering en heeft in principe wel de informatie, maar dit is een vorm van databeheer waarmee we kunnen zien in hoeverre bepaalde groepen weinig of opvallend minder worden aangesproken door de werkgevers. Op die manier kan men dan ook gericht aan de slag met die werkzoekenden.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): De tewerkstelling van allochtonen is een thema dat ook onze fractie heel erg bezighoudt, om dezelfde redenen als de andere fracties.

Minister, ik ben blij dat u zegt dat er geen gerichte loonkostverlaging komt voor allochtonen. Dat zou heel stigmatiserend zijn. Een loonkostverlaging zoals in het doelgroepenbeleid is voor een deel een compensatie voor een verlaagd rendement. Jongeren, laaggeschoolden en middelgeschoolden moeten immers nog wat ervaring opdoen. Ook voor mensen met een handicap en ouderen is dat evident omdat zij nog een aantal skills moeten bijleren. Dat is niet het geval bij allochtonen, zij hebben geen verlaagd rendement omdat zij allochtoon zijn. Dat is een belangrijk verschil.

Een van de belangrijkste hervormingen van het banenpact – de heer Hofkens noemde de minister 'Philippe de hervormer' – is dat er komaf is gemaakt met die stigmatisering en dat er volop wordt ingezet op competenties en tijdelijke werkervaring. Voor laag- en middelgeschoolde allochtonen kijk ik uit naar het resultaat van de tijdelijke werkervaring vanaf 2017. Voor hooggeschoolde allochtonen deel ik het sentiment dat de heer Annouri en mevrouw Kherbache hebben uitgedrukt. Vanuit deze commissie moeten we uitkijken naar het project waar de minister naar heeft verwezen: @level2work.

Dit is een heel moeilijk thema. Vlaanderen is nu bevoegd voor werk, maar ook het federale niveau heeft daar vroeger altijd mee geworsteld. Er bestaan dan ook

geen wonderoplossingen voor. Ik meen echter dat we de goede richting uitgaan. Ik kijk dan ook uit naar het @level2work-verhaal.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik ben blij met de vraag en met het antwoord. De heer Annouri had het over de ongekwalificeerde uitstroom, dat is bij deze groep bij uitstek een zeer belangrijk probleem. Ik wil echter even stilstaan bij de taalproblematiek en de manier waarop VDAB daarmee omgaat.

Minister, u hebt me deze week nog een interessant antwoord bezorgd op een schriftelijke vraag over het taalniveau bij onze werkzoekenden. Er zijn ongeveer 35.000 werkzoekenden in Vlaanderen die geen of een beperkte kennis hebben van het Nederlands. Ik weet dat VDAB inspanningen doet en dat er in theorie geen wachtlijsten zijn maar ik stel wel vast dat 35.000 mensen jaar in jaar uit over geen of een beperkte kennis van het Nederlands beschikken. Dit is de grootste groep die leidt tot een stijging bij de langdurig werkzoekenden. Vraag is dan ook of VDAB de lat niet te laag legt wanneer het gaat over de kennis van het Nederlands. Moeten we daar geen extra actie ondernemen? VDAB organiseert zelf steeds minder taalopleidingen, er wordt wel samengewerkt met de centra voor basiseducatie maar we zien ook dalende slaagcijfers voor die taalopleidingen van VDAB. Ik denk dat het hoog tijd is voor een grondige analyse van het beleid inzake kennis van het Nederlands vanuit VDAB, samen met alle partners die ter zake actief zijn. In het regeerakkoord stond ook uitdrukkelijk vermeld dat werk zou worden gemaakt van een screening van alle werkzoekenden wat de kennis van het Nederlands betreft.

Uit die cijfers die u me hebt gegeven, blijkt duidelijk dat men de problematiek in kaart kan brengen. Die 35.000 mensen zijn dus gekend. Alleen denk ik dat we iets meer moeten doen om die kennis van het Nederlands op een hoger niveau te brengen, wat noodzakelijk is op onze arbeidsmarkt. Anders dreigen we het probleem alleen maar groter te maken in de toekomst.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, uw vraag is natuurlijk heel omvattend. Dit kan niet in de gauwte in een antwoord op een vraag om uitleg van een collega worden meegenomen. Op zich is dat echter geen probleem. Ik zal uw opmerkingen zeker meenemen. Eerlijk gezegd, taalopleiding lijkt te veel het klassieke. Heel de opleiding op de werkvloer, waarbij een vak leren met Nederlands leren wordt gecombineerd, is natuurlijk gericht op het aanleren van een bepaalde taal, de taal om een job te kunnen doen. Dat is ook mijn rol. Dat is wat VDAB moet doen. Het aanleren van de taal op zich is niet meteen de rol die wij moeten spelen. Het is altijd in functie van werk. Ik neem uw opmerkingen echter mee en zal bekijken op welke manier we daarop een antwoord moeten en kunnen geven.

Mijnheer Annouri, wat de perceptie betreft, ik besef dat zeker ten volle. De uitrol van de campagne inzake diversiteit en discriminatie zou nog in het najaar van dit jaar starten. Ik heb geen exacte datum. Ook denk ik dat u weet dat ik besprekingen heb met de vakbonden om te bekijken hoe we een aantal van de projecten die er in het verleden waren, een upgrade kunnen geven. Een van de voorstellen die ik al heb zien passeren, gaat ook over de vraag hoe we iets kunnen doen met de perceptie, ook op de werkvloer, over het van een andere afkomst zijn. Ook in de hervorming van Jobkanaal die ik heb gedaan, zitten er elementen met betrekking tot die perceptie. Dat aspect zit dus wel ergens in alle projecten die er zijn. Ik ben het ermee eens dat allochtoon zijn op zich helemaal niet het probleem is. Wat nog wel een probleem is, is de perceptie die allochtoon zijn bij sommige werkgevers heeft. Daar willen we dan ook altijd aan werken. Ik dacht dat ik dat ook had meegenomen in het antwoord.

Mevrouw Kherbache, met betrekking tot die hooggeschoolden is nu inderdaad het project @level2work gestart. We zullen zien hoe dat loopt en welke lessen we daaruit kunnen trekken voor de toekomst. Ik weet niet of VDAB er een zicht op heeft wie werkgevers aanklikken. Ik zal dat navragen. Ik vraag me echter ook af wat men wel of niet kan doen in het kader van de privacy. We moeten dat dus toch wel wat breder bekijken, maar ik zal dat in elk geval meenemen en bekijken.

Mijnheer Ronse, ik ben het natuurlijk eens met uw opmerking dat het stigmatiserend zou zijn, mocht men daar een doelgroepkorting aan gaan geven. Ik vind dat ook.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik denk dat we mogen concluderen dat we allemaal de bezorgdheid delen, en dat we ook beseffen dat het een hele uitdaging zal zijn, maar dat we toch op dezelfde golflengte zitten. Minister, u hebt uw visie hier ook duidelijk weergegeven. Voor ons is bij de aanpak het volgende heel cruciaal. Maatwerk is heel belangrijk. Het is ook cruciaal dat men verder inzet op de mindswitch. Er is uiteindelijk ook het kwalitatief luik van het banenpact. We mogen inderdaad niet aan doelgroepen denken doen, maar moeten daar maximaal op inzetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de arbeidsbegeleiding bij bpost – 2613 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik wil bij deze vraag nog eens verwijzen naar het regeerakkoord voor 2014-2019, waarin de Vlaamse Regering zich als doelstelling heeft gesteld de werkzaamheidsgraad tegen 2020 op te trekken tot 76 procent. Om die ambitieuze doelstelling te bereiken, wordt onder andere ook ingezet op een maximale tewerkstelling bij het nationaal postbedrijf bpost. Zo werd in het begin van deze legislatuur een nieuwe samenwerking tussen bpost en VDAB opgestart.

De samenwerking focust hoofdzakelijk op de rekrutering en de opleiding van werkzoekenden. Er wordt gezocht naar geschikte kandidaten voor de functie van postbode in Vlaamse regio's waar er vooral een tekort is. Dan denk ik aan de haven van Antwerpen, de Brusselse Rand en steden als Sint-Niklaas en Gent. VDAB helpt zoeken naar geschikte kandidaten voor openstaande vacatures bij het Belgische postbedrijf. Daarnaast kunnen zowel geïnteresseerde werkzoekenden als medewerkers van bpost een beroep doen op het VDAB-opleidingsaanbod. De samenwerking moet dus een win-winsituatie creëren.

Recent berichtten de media echter dat de vacatures bij bpost niet ingevuld geraken. Daarom gaat het bedrijf bekijken of het ook kan rekruteren onder erkende vluchtelingen. Volgens uw federale collega, minister van Post De Croo, werkt VDAB te vrijblijvend bij het invullen van de vacatures bij bpost. Werkzoekenden gaan niet in op een vacature van postbode hoewel er daarvoor geen diplomavereiste is. Volgens minister De Croo moeten werklozen op een bepaald moment meer worden gedwongen om in te gaan op een vacature.

Minister, ik was wel een beetje geschrokken door dat persbericht van uw federale collega. Hoe denkt u over de uitspraken van minister De Croo, vooral met betrekking tot het feit dat de arbeidsbemiddeling van VDAB faalt? Hoe verklaart u

die mismatch, waarbij jobs waarvoor geen diploma's nodig zijn toch niet ingevuld geraken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dat samenwerkingsakkoord tussen VDAB en bpost is niet allesomvattend: de rol van VDAB reikt niet vanaf de werkloze tot aan de aanwerving. De samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat VDAB kandidaten stuurt voor die vacatures waarvan Start People, de private selectiepartner aangesteld door bpost, aangeeft hulp nodig te hebben. Als wordt ingeschat door VDAB dat het niet gemakkelijk zal zijn om kandidaten te vinden voor specifieke profielen, dan biedt VDAB extra bemiddelingsacties aan, bijvoorbeeld jobdagen. VDAB stuurt dan kandidaten door naar die jobdagen, via automatische matching, grote mailingacties en manuele doorverwijzingen. VDAB zorgt dan ook voor logistieke ondersteuning bij die jobdagen. Dat zijn dingen die VDAB ter zake doet.

Alle kandidaten die door VDAB worden doorgestuurd, moeten echter eerst een selectieprocedure doorlopen via die selectiepartner Start People. De kandidaten die men na die procedure overhoudt, worden dan doorgestuurd naar bpost. Het is dus niet zo dat er een rechtstreekse verbinding is. Er zit een schot tussen, namelijk Start People.

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt ook dat er systematisch feedback moet zijn over kandidaten die door VDAB worden doorgestuurd en niet werden geselecteerd. Ik kan u heel duidelijk zeggen dat dat nog een werkpunt is. Die feedback is er vaak niet, is zeker nog te beperkt. Nochtans is die goede feedback en gegevensuitwisseling echt nodig om de samenwerking goed te doen verlopen en te verbeteren voor de toekomst.

Sinds juli 2014 heeft VDAB al 2602 vacatures van bpost ontvangen. Voornamelijk zijn dat postbedelers die via uitzendarbeid worden aangeworven. De selectie van de kandidaten voor die jobs verloopt als volgt. Eerst belt Start People de werkzoekenden die zich hebben ingeschreven voor een jobdag, op voor een eerste selectie. Een deel van de ingeschreven kandidaten wordt niet bereikt, omdat er een antwoordapparaat is of omdat er geen antwoord is. Vervolgens moeten de geselecteerde kandidaten pc-proeven afleggen, in een VDAB-lokaal tijdens de jobdag, of op voorhand via internet, en moeten ze een interview afleggen op zo'n jobdag. Tot slot volgt nog een sollicitatiegesprek in het betreffende mailingcenter waar de kandidaat zal worden tewerkgesteld en moet de kandidaat slagen in fietsproeven.

We hebben niet over alles feedback, maar waar we feedback hadden, zien we de volgende belangrijkste redenen waarom mensen niet werden aangeworven. Er is een weigering door bpost of Start People omdat men onvoldoende kennis van het Nederlands heeft, niet geslaagd is voor de fietstest, geen rijbewijs B bezit, geen eigen vervoer heeft, geen bewijs van goed gedrag en zeden heeft of een onvoldoende goede fysieke conditie heeft.

Ook zien we dat kandidaten vaak zelf afhaken, omdat ze de verloning te laag vinden, omdat ze de sollicitatieprocedure te lang en te omslachtig vinden, zodat ze vaak ook al ander werk hebben gevonden, omdat ze de werkomstandigheden niet ideaal vinden. Als postbedeler moet je immers vaak 's nachts beginnen en is je einduur niet altijd even duidelijk vastgelegd. Ook spelen de weersomstandigheden een rol en is er sprake van zaterdagwerk. We mogen ook niet vergeten dat er van zo'n postbedeler ook veel zelfstandigheid en flexibiliteit wordt gevraagd. Dat alles leidt ertoe dat, ondanks de intensieve acties van de betrokken partijen – en ik denk dat VDAB ter zake zijn rol zeer goed vervult –, die vacatures toch nog altijd moeilijk ingevuld geraken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor deze verduidelijking. Het lijkt me immers heel belangrijk dat u toelichtte hoe dat samenwerkingsakkoord precies in elkaar zit. Ik denk immers ook wel dat heel veel mensen denken dat dat rechtstreeks tussen VDAB en bpost gaat, dus ik ben heel blij dat u dat bij dezen hebt verduidelijkt.

Nu denk ik wel dat er zeker en vast nog marge voor verbetering is als het erom gaat mensen warm te maken voor die vacatures bij bpost. U hebt diverse redenen opgenoemd waarom ze het niet zouden doen, maar anderzijds denk ik ook wel dat mensen die al dan niet langdurig werkloos zijn, ook met deze job een nieuwe start aan hun carrière kunnen geven. Nogmaals, ik ben blij dat u toch nog eens goed hebt uitgelegd wat de rol van VDAB daarin is. Ik ken VDAB immers als een werkgever die echt heel veel investeert in het begeleiden van werkzoekenden. Zij doen er ook alles aan om die tewerkstellingsgraad van 76 procent te bereiken. Ik denk dat er zeker en vast nog verbetering kan zijn als het gaat over die mismatch bij bpost, dat dat niet wil zeggen dat dat niet moet worden aangepakt. Ik denk dus dat men daar aandacht voor moet blijven hebben, en als er daarna nog kan worden bijgestuurd, dan moet dat zeker gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van NEET-jongeren – 2620 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik denk dat we ondertussen allemaal weten waarvoor NEET (not in education, employment or training) staat. NEET-jongeren zijn jongeren tussen 15 en 24 jaar die de schoolbanken hebben verlaten, werkloos zijn en geen opleiding volgen. Ze krijgen geen andere vorm van begeleiding en zijn ook niet altijd bekend bij VDAB. NEET-jongeren zijn ook veel minder geïnteresseerd in politiek, zijn weinig of niet sociaal en politiek geëngageerd en worden heel vaak wantrouwig tegenover de maatschappij waarin ze leven. Eurofound wijst op de financiële en sociale gevolgen van deze verloren jongerengeneratie, hoewel 'verloren' misschien een wat ongelukkige term is. In 2011 kostte ze de Europese Unie 3 miljard euro per week, of 153 miljard euro op jaarbasis. Dat is eigenlijk goed voor 1,2 procent van het Europese bruto binnenlands product.

Minister, u hebt als minister van Werk in het verleden al enkele initiatieven genomen om de begeleiding van NEET-jongeren te versterken. Zo wordt er onder andere naar gestreefd om alle jonge werkzoekenden binnen de vier maanden een aanbod op maat te geven en wordt er verder ingezet op competentieversterking. U hebt verder, samen met minister Crevits, uw collega-minister bevoegd voor het onderwijs, verscheidene voornemens en acties aangekondigd om de groep van NEET-jongeren beter op te sporen en te begeleiden. Om ze te kunnen identificeren, zullen bijvoorbeeld onderwijsdata worden gekoppeld aan de databanken van VDAB. Ook het vernieuwde stelsel van duaal leren en werken moet jongeren vanuit een positieve keuze de kracht geven om een kwalificatie te behalen en hun weg te vinden op de arbeidsmarkt.

Om de aanpak van die NEET-jongeren zo coherent mogelijk te doen, organiseerde Synerjob op 23 april 2015 een seminarie, getiteld 'The NEETs need us'. Onder andere Fons Leroy, Kris Peeters en uzelf waren die dag spreker van dienst. Het seminarie schoof enkele concrete oplossingen naar voren. Die oplossingen zijn onder meer een efficiëntere overgang tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt,

het meer inzetten op de opsporing en begeleiding van kwetsbare jongeren en een grotere bewustmaking binnen de bedrijfswereld.

Minister, om de stand van zaken te kennen, heb ik voor u enkele vragen. Hoe werd het seminarie van april 2015 opgevolgd? Zijn er nog specifieke acties geweest? Welk resultaat is er sindsdien geboekt? Hoe beoordeelt u de opsporing en begeleiding van NEET-jongeren in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dames en heren, het seminarie van Synerjob had niet meteen de bedoeling om nieuwe acties te starten. VDAB heeft die dag wel heel wat opgestoken en die dingen zijn meegenomen in de werking. Op dat seminarie is bijvoorbeeld de basis gelegd voor duaal leren en werken. De koppeling van de databanken Onderwijs en VDAB is daar aangehaald. Een meer structurele samenwerking met Onderwijs heeft ook daar mee gestalte gekregen. Dit zijn zaken waar VDAB actie in onderneemt en nog steeds opvolgt. Ook het element 'samen tegen schooluitval' is daar aan bod gekomen. De opvolging van de NEET's blijft prioriteit en samenwerking met partners is noodzakelijk. Zo zal de komende weken de samenwerkingsovereenkomst met de Ambrassade opnieuw overlopen worden voor de opmaak van een actieplan.

VDAB en ESF hebben in samenwerking met partners ondertussen een traditie opgebouwd om kwetsbare jongeren op te sporen en hen toe te leiden naar een dienstverlening op maat. In samenwerking met Onderwijs – duaal leren en werken en samen tegen schooluitval zijn twee goede voorbeelden – zetten we steeds meer in om elke jongere vanuit het onderwijs te begeleiden en, indien nodig, warm over te dragen aan VDAB.

Specifiek wordt verder ingezet op een aantal acties. Zo zijn er communicatie-acties naar schoolverlaters via verscheidene media en diverse kanalen om in te schrijven in nauwe samenwerking met Onderwijs. De filosofie van 'train the trainers' voor onderwijsprofessionals om leerlingen te ondersteunen tijdens hun loopbaan, de overgang naar de arbeidsmarkt en de inschrijving bij VDAB is een andere actie. De koppeling van databanken loopt moeilijker dan we oorspronkelijk dachten, onder meer de privacy zorgt ervoor dat dit geen evidentie is. VDAB leidt niet alleen werkzoekende laaggeschoolde jongeren naar werkinlevingsprojecten, maar ook partners sporen hen op om ze in een traject te stoppen. Verder is er de drempelverlagende dienstverlening, zowel fysiek als online. Tot slot, scherpt het doelgroepenbeleid kansen voor laag- en middengeschoolde jongeren op de arbeidsmarkt.

Kortom, jongeren blijven een prioritaire doelgroep. De start in iemands carrière is erg belangrijk. We kunnen en mogen ze nooit loslaten. We doen dat niet alleen. De samenwerking tussen minister Crevits en mezelf toont aan dat we verbanden zoeken en samen vooruit willen. We zetten ook steeds sterker in op preventieve acties. Duaal leren is een preventieve actie. We werken eraan om jongeren sneller op te sporen en ze te begeleiden naar competentieversterking, onderwijs, opleiding of werk. Om de jongeren te kunnen voorzien van een gepast aanbod op maat, hebben we expertise nodig. We werken samen met alle betrokken partners en we boeken vooruitgang. We zijn daar nooit mee klaar. Je moet de jongeren eerst vinden. Dan moet je ze binden en ermee vooruitgaan. Er is ook het preventieve luik dat minstens even belangrijk is. Ik ben heel blij dat we daar samen aan kunnen werken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, u blijft de problematiek verder opvolgen. Die jongeren verdwijnen soms echt van de radar. Het is belangrijk dat we laten horen dat competenties belangrijk zijn. Als ze hun diploma secundair onderwijs niet halen, raken ze soms in paniek of verdwijnen ze van de radar. We moeten

blijven zeggen dat competenties belangrijker zijn. Jongeren bouwen in hun vrije tijd vaak competenties op, zoals bij een jeugdbeweging of een jeugdclub. Zo organiseren ze soms een festival waar ze rekening moeten houden met veel factoren en binnen een budget moeten werken. Het is belangrijk dat we jongeren het signaal geven dat competenties belangrijk zijn en dat we niet altijd de focus leggen op het diploma.

Ik zal de samenwerkingsovereenkomst met de Ambrassade zeker opvolgen en kijken wat dit teweegbrengt.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dit is inderdaad een erg belangrijk thema. Ik heb er alle begrip voor dat we moeten zoeken naar antwoorden, dat we moeten zien wat aanslaat en wat niet. We kunnen misschien blij zijn dat we met de cijfers onder het Europese gemiddelde zitten. We mogen echter niet de fout maken door te denken dat NEET-jongeren een homogene groep zijn waar één bepaalde oplossing voor helpt. Het is niet alleen een kwestie van competenties. Ook jongeren die buiten België zijn geboren, maken er een groot deel van uit, alsook jongeren met een functiebeperking of een bepaalde handicap. In de experimentele fase waarin we nu zitten, mogen we de heterogeniteit en het maatwerk niet vergeten.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Ik heb een informatieve vraag die aansluit bij dit thema omdat u hebt verwezen naar duaal leren. Deze week verscheen er een artikel waarin begeleiders van Syntra kritiek gaven op het duaal leren. Er werd gezegd dat er voor de groep van jongeren die schoolmoe zijn goede resultaten worden geboekt in de leertijd omdat dit zeer praktijkgericht is. De kritiek was echter dat twee of drie dagen in de klas te veel is. Hebt u daar een antwoord op?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Annouri, dit is absoluut geen heterogene groep. Ik ben geen voorstander van homogene groepen en geloof er ook niet in.

Mevrouw Kherbache, ik heb me ongelooflijk geërgerd aan dat artikel. Syntra heeft ook al een antwoord geschreven, maar ik weet niet of het al is gepubliceerd. In duaal leren wordt gestreefd naar minstens 60 procent op de werkvloer. Dat wordt richting per richting bepaald. Het is dus andersom en het gaat om hoogstens twee dagen in de klas en niet minstens. Ik vond dit raar. Dit zouden mensen moeten zijn die weten waarover het gaat. Voka, UNIZO, de werkgeversorganisaties maar ook Syntra weten dat. Ik had het dan ook een beetje moeilijk met het artikel. Ik wou eerst reageren, maar Syntra wilde dat doen. Ik heb het dan ook aan hen gelaten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA) – 2637 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): De hervorming van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) in het kader van de invoering van een systeem van tijdelijke werkervaring is in volle gang en heeft inmiddels geresulteerd in een conceptnota die nog een aantal vragen open laat. Dat blijkt ook uit de gedachtewisseling, zoals de

toekomst van de PWA-DCO's (dienstenchequeondernemingen) en hun statuut, het precieze contingent en de verdeling ervan over de Vlaamse steden en gemeenten, de toekomst van de huidige PWA'ers jonger dan 55, de bestemming van de financiële reserves van de PWA's en PWA-DCO's.

Deze PWA-hervorming heeft enige tijd nodig, en daar moet iedereen begrip voor opbrengen, en dat hebben we ook. Evenwel blijkt er een probleem te bestaan bij de PWA's zelf en bij lokale bewindvoerders. Het uitblijven van informatie over de toekomst van de PWA's zorgt voor onzekerheid op het terrein. Mensen die naar de PWA gaan als klant, krijgen te horen dat men niets kan garanderen omdat men niet weet wat er met de PWA's gaat gebeuren. De PWA-beambten zelf kunnen het werk niet plannen. Aangezien er vaak wachtlijsten zijn, is het voor hen wel nodig dat ze kunnen plannen op langere termijn. Ook lokale bewindvoerders vragen zich af wat er moet gebeuren met de huidige dienstverlening van het PWA. Men weet niet hoe het structureel verder moet en vraagt zich af wat er met de PWA-DCO's moet gebeuren, en niet het minst met de mensen die erin actief zijn. Ook scholen die met PWA'ers werken, maken zich zorgen over de toekomstige invulling van taken zoals naschoolse opvang. Daarenboven is er ook nog steeds geen duidelijkheid over de termijn waarop de hervorming van kracht wordt. Het maakt dat iedereen die van ver of dichtbij betrokken is bij het beleidsproces, hoopt om duidelijke informatie te krijgen. Dit zorgt voor nervositeit en onzekerheid in hoofde van zowel PWA's als hun werknemers.

Minister, wat is de stand van zaken van de PWA-hervorming? Wat zijn de grote probleempunten? Tegen wanneer wilt u de hervorming van kracht laten worden? Is er al duidelijkheid over de verdeling van het contingent van 7291 werknemers waarvoor financiële dekking wordt voorzien? Ik heb daarop al een antwoord gekregen via een schriftelijke vraag. Waarom wordt er zo weinig gecommuniceerd naar de PWA's en de lokale besturen terwijl ze worstelen met de onzekerheid? Zult u een initiatief nemen om de informatiedoorstroming naar de PWA's, lokale besturen en andere betrokkenen te optimaliseren? Wordt er gedacht aan een speciaal infonummer? Hoe zit het met de financiële reserves van de PWA's? Beschouwt u dit als een louter federale bevoegdheid en betekent dit meteen ook dat het Vlaamse Gewest geen aanspraak kan maken op deze gelden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dames en heren, deze vraag geeft me de kans om duidelijkheid te scheppen. Ik krijg de indruk dat men de informatie niet wil horen, als ik dat zo mag zeggen. Op 4 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota goed. Daarna hebben we op basis van de conceptnota overleg gepleegd met verschillende stakeholders, de koepelorganisaties en de federale overheid. We nemen de bemerkingen mee en verwerken ze in de regelgeving die we aan het opstellen zijn.

Er is ook nog het hr-luik. VDAB is al sinds het voorjaar bezig met het informeren over PWA-beambten die vanaf 1 januari 2017 op de payroll van VDAB komen, en treft daartoe alle voorbereidingen.

In de conceptnota staat heel duidelijk als timing 1 juli 2017. Ik blijf die datum vooropstellen.

Over de verdeling van de 7291 plaatsen kan ik zeggen dat we het anders willen doen dan nu. Nu gebeurt de toeleiding van een werkzoekende naar een PWA-stelsel op basis van kwantitatieve criteria. De toewijzing van activiteiten gebeurt op basis van vrijwilligheid.

In de conceptnota 'Wijk-werken' zal men zien dat de filosofie anders is. Ik denk dat u vooral vragen hebt gekregen van organisaties die vandaag een PWA

hebben. Mijn startpunt ligt niet die bij de organisatie met een PWA. Ik start bij de werkzoekenden. Heeft het PWA en 'Wijk-werken' niet de bedoeling om de werkloze naar een traject naar werk te leiden? Dan moet toch worden gestart bij de werkloze en niet bij de ontvangende organisatie. Dat is wat mij betreft het grote verschil. De filosofie is anders. De werkzoekende moet toegeleid worden naar een systeem omdat dat voor hem of voor haar de beste stap is naar tewerkstelling in het normaal economisch circuit. 'Wijk-werken' zal daarbij het meest laagdrempelige instrument zijn. Het gaat altijd om een traject naar werk. Dat is het grote verschil. Ik werk op maat van de werkzoekende en ga op zoek naar zijn huidige talenten en competenties. Op basis daarvan werk ik een traject naar werk uit. Daarom is het op dit moment nog niet mogelijk om aan te geven welke 'wijk-werkers' waar terecht zullen komen. Uiteraard zullen we dat onderdeel verder uitwerken. Dit is het meest fundamentele van het antwoord. Natuurlijk geeft dat voor wie al drie of vier jaar PWA'ers in 'dienst' heeft wat onzekerheid. Ik denk dat het PWA-systeem niet meer die invulling gaf waarvoor het was gemaakt.

Ik ga nu even in op de communicatie. In maart 2014 hebben we beslist om, zoals in het regeerakkoord staat, de maatregel te hervormen. Het was mijn beslissing ze in te kantelen bij VDAB. Sindsdien is VDAB gestart met een actieve communicatie. In eerste instantie waren dat infosessies bij de PWA-beambten. De infosessies gingen over wat VDAB is, wat zijn doelstellingen zijn, welke maatregelen er zijn. Die sessies werden gehouden in alle provincies vanaf april 2015. Vanaf het moment dat de regering iets beslist, communiceren we altijd.

De indruk is blijkbaar gewekt dat we niet communiceren. Ik wil dat toch weerleggen. In maart 2014 werd een generiek mailadres aangemaakt. In mei-juni 2014 werden de provinciale infosessies gehouden voor alle RVA-medewerkers die ambtshalve de overstap naar VDAB moeten maken. In mei-juni 2014 is begonnen met de publicatie van de internetpagina www.vdab.be/welkom, die betrekking heeft op hr-gerelateerde informatie, met onder meer FAQ's (veelgestelde vragen) van de PWA-beambten. Vanaf november 2014 werd een formeel schrijven gericht aan de PWA-vzw's met betrekking tot de overdracht van de bevoegdheid en een formeel schrijven aan de PWA-beambten daarover. Sinds 1 april 2015 moeten de PWA-vzw's bij vragen contact opnemen met VDAB. Er is een publicatie van een internetpagina ter zake. In oktober 2015 was mijn kabinet aanwezig op de jaarvergadering van het PWA-platform in Mechelen. In november werd een formeel schrijven gericht aan de PWA-vzw's, onder meer met betrekking tot de afschaffing van de mogelijkheid tot cumul. Er werd eveneens een formeel schrijven gericht aan de PWA-beambten over de afschaffing van de cumul. In april-juni 2016 waren er infosessies voor PWA-beambten. In september 2016, recent dus, was er een mailing aan de PWA-vzw's. Er was een rapportering op de werkgroep lokale besturen en er is de uitwerking van een communicatieplan door VDAB.

U ziet dat telkens als iets wordt beslist, we daarover heldere communicatie nastreven. Ik zal dat ook in de toekomst blijven doen. Zo is mijn kabinet opnieuw aanwezig op de volgende algemene vergadering van het PWA-platform. Zoals ik in mijn laatste punt stelde, is VDAB een uitgebreid communicatieplan inzake beslissingen aan het voorbereiden, zodat dit goed publiek kan worden gemaakt bij alle stakeholders.

In uw zesde vraag stelde u een speciaal infonummer voor. Eigenlijk bestaat dat, niet in de vorm van een telefoonnummer, wel in dat van een e-mailadres. Zowel de PWA-beambten, PWA-vzw's, als de lokale besturen kunnen sinds maart 2014 contact opnemen met VDAB specifiek over het aspect van PWA's.

Ten slotte, PWA-vzw's zijn vzw's en dienen bijgevolg de vzw-wetgeving na te leven. Dat is federale materie. Conform de vzw-wetgeving moet een PWA-vzw de

eigen statuten opstellen. Daar moet ook bepaald worden wat gebeurt bij de ontbinding of de vereffening van zo'n vzw. Concreet is er voor de PWA-vzws in de statuten opgenomen dat bij ontbinding en vereffening het batig saldo van goederen en waarden dient te worden overgemaakt aan een ander plaatselijk werkgelegenheidsinitiatief. Dat is de stand van zaken.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik heb er alle begrip voor de die hervorming tijd vraagt. Ik steun u volledig als u stelt dat 'Wijk-werken' een andere filosofie heeft, een activeringsstrategie. PWA, dat was ook een werkloosheidsval geworden. Het gaat me helemaal niet over het nieuwe concept. Maar PWA's bestaan vandaag nog. Dat zorgt voor die ongerustheid. Ik word hierover heel regelmatig aangesproken. Er is communicatie, maar er zijn ook bepaalde details waarvoor de knoop nog niet is doorgehakt. Het gaat vooral over die elementen dat de mensen de kat uit de boom kijken.

Ik denk dat er ook een probleem is met de doorstroming naar het lokale niveau. Ik hoor dat allerlei zaken worden georganiseerd, maar dat de informatie blijkbaar niet doorsijpelt. Misschien moet daarop ook wat actiever worden ingezet. We moeten ons er vooral voor hoeden dat de zaken onnodig worden opgeblazen of verkeerd worden voorgesteld. We moeten duidelijk maken dat er overgangsregelingen zijn.

Ik stel deze vraag om uitleg omdat ik daarover wordt aangesproken. Als er enige bezorgdheid bestaat, is het normaal dat we daarop ingaan en nagaan hoe we die mensen maximaal gerust kunnen stellen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik moet toch ietwat tegenspreken wat mevrouw Talpe heeft gezegd. De minister heeft een opsomming gegeven. De informatiestroom naar de PWA's was goed en verloopt ook nu nog goed. In mijn contacten met de PWA's, die recent die brief hebben gekregen waarin de hervorming wordt verduidelijkt, krijg ik heel wat positieve reacties. Voor hen is het nu ook duidelijk welke richting het uitgaat, ook al werd het al een tijdje zo gecommuniceerd.

Ik wil ook nog eens benadrukken dat het nieuwe systeem van 'Wijk-werken' komaf maakt met die structurele negatieve punten van het PWA. Ik denk onder andere aan het nepstatuut, waarbij werkzoekenden dachten dat ze een echte job hadden, terwijl dat toch niet het geval was.

Er zijn zeker nog bepaalde punten waarover onduidelijkheid bestaat. Maar de informatie- en communicatiestroom naar de PWA's is tot hiertoe toch goed verlopen. In mijn contacten met de PWA's krijg ik toch wel veel meer positieve reacties dan pakweg een jaar geleden, toen er misschien meer onduidelijkheid was.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik ben blij met de vraag, met het antwoord ten dele. Het gaat wel degelijk om een belangrijke problematiek, waarbij nog meer dan een paar details moeten worden geregeld.

Minister, ik heb begrepen dat u al vaak heb gecommuniceerd, dat VDAB vaak communiceert. Op zich is dat heel positief. Een van die communicaties bestond uit een brief van het kabinet van begin september aan alle PWA's. Ik heb van uw medewerkster begrepen dat ze niet zo tevreden was dat ze met naam en toenaam, en met een persoonlijk telefoonnummer werd vermeld. Ze werd

overstelt met vragen, telefoons, boze reacties en dergelijke meer. En dat is niet toevallig. De reacties die mevrouw Talpe krijgt, krijg ik ook. Er blijven heel veel vragen leven.

Zo is er de simpele vraag uit mijn eigen gemeente. De PWA-beambte gaat straks naar VDAB. Het OCMW is bereid om de taken over te nemen ten aanzien van de doelgroep van PWA's die vandaag actief zijn. Alleen weet het OCMW nog steeds niet of dat mag, of dat kan, en zo ja, op welke manier, hoe dat moet worden geregeld en dergelijke meer. Die vragen werden al ettelijke keren gesteld. Dat is nog niet geregeld. Het OCMW weet ook niet in welke budgetten het moet voorzien, hoeveel personeel nodig is en dergelijke meer. Elk lokaal bestuur worstelt vandaag met dezelfde vragen.

Nu ten gronde. Er is de conceptnota geweest. We hebben daarover in de commissie een goed debat gehad. We hebben hier de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen gehad, die een duidelijk en kritisch advies heeft gegeven. Ik denk dat het tijd is dat de regering daarop een duidelijk antwoord formuleert en zegt hoe daarmee wordt omgegaan. Er zijn nog fundamentele zaken die moeten worden uitgeklaard, zoals de positie van de leefloners, de positie van de niet-toeleidbaren, de positie van de huidige PWA-medewerkers.

Minister, u stelt dat u uitgaat van de werkzoekende. Ik steun u daar ten volle in. Dat is een goede filosofie. We moeten er natuurlijk wel voor zorgen dat als we een dergelijk laagdrempelig werkervaringsinstrument installeren, er wel degelijk werkervaringsplaatsen zijn. Die dreigen straks op te drogen.

Vrij snel moeten bepaalde knopen worden doorgehakt. We werken daar heel graag aan mee. Er was een overleg gepland. Ik heb begrepen dat dat op uw vraag is uitgesteld. Toch hoop ik dat we snel nagels met koppen kunnen slaan. Op het terrein wacht men daar met ongeduld op.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb goed geluisterd. Ik begrijp wat de heer Bothuyne naar voren brengt. Het belangrijkste punt is dat we een andere filosofie hanteren. Dat zorgt voor wat onduidelijkheid. Ik zal zeker met steden en gemeenten, met OCMW's via de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten contact opnemen en nagaan of we een geaggregeerd antwoord kunnen geven op de vragen die op verschillende plaatsen leven.

Ik heb het ook gezegd, we werken het verder uit. Het is voor juli van volgend jaar. Er is ook wat tijd nodig om, op basis van wat er gebeurt, antwoorden te geven.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik dank de minister dat hij een bijkomend initiatief neemt. Dat zal zeker in goede aarde vallen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van werkzoekenden naar knelpuntberoepen – 2646 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, deze ochtend hebben we het al verscheidene malen gehad over knelpuntberoepen. In het verleden heb ik ook heel

wat vragen gesteld over de invulling van knelpuntvacatures. Die zou een prioritaire zorg moeten zijn voor VDAB. Het gaat om jobs die niet meer gecreëerd moeten worden, maar wachten op invulling door een werkzoekende, en die dus snel een economische toegevoegde waarde leveren. Het is de taak van VDAB om de match tussen vraag en aanbod te realiseren. Werkzoekenden aanzetten tot het volgen van knelpuntopleidingen is daarvoor een noodzakelijke, maar uiteraard geen voldoende voorwaarde.

Uit cijfers die u bezorgde in antwoord op een vraag van de heer Bothuyne blijkt dat die eerste noodzakelijke voorwaarde niet optimaal wordt ingevuld. In de periode 2013-2015 heeft VDAB 2385 knelpuntopleidingen minder verzorgd. Dat is een daling met 9 procent.

Daartegenover staat het totaal aantal vacatures dat het afgelopen jaar met ongeveer een kwart gestegen is. De invulling van knelpuntvacatures blijft dus een zware opgave. Sterker nog, blijkbaar gaat het succesvol beëindigen van knelpuntopleidingen door werkzoekenden minder vlot dan vroeger. Ongeveer een op de vijf werkzoekenden geeft vroegtijdig de brui aan zijn of haar opleiding. Falingen en opgaves zijn uiteraard inherent aan elke opleiding, maar dit cijfer is toch opmerkelijk aangezien werkzoekenden meer dan ooit een begeleiding op maat krijgen. De rol van de VDAB-consulenten is dan ook determinerender dan ooit.

Ik verwijs ook naar een professor arbeidseconomie aan de UGent en UAntwerpen die het problematisch noemt dat die knelpuntberoepen in Vlaanderen niet worden ingevuld. Wij onderschrijven die stelling en pleiten voor een actieplan dat gericht is op de invulling van de knelpuntberoepen. Het efficiënt organiseren en succesvol laten beëindigen van knelpuntopleidingen is daarvan een belangrijk onderdeel, maar ook de doorstroom naar knelpuntvacatures en het voorkomen van uitval bij knelpuntberoepen vragen de nodige zorg.

We zijn dan ook tevreden dat VDAB werkt met doorstroomobjectieven van knelpuntopleidingen naar knelpuntvacatures.

Met iets meer dan 50 procent blijft de doorstroom naar de corresponderende knelpuntvacature toch vrij bescheiden. In totaal stroomt meer dan 70 procent door van een knelpuntopleiding naar een job, maar ook daar is er uiteraard nog ruimte.

Knelpuntvacatures bieden vaak kansen voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Men kan dan ook vragen stellen naar de efficiëntie van het begrip 'passende dienstbetrekking' en de graad van kordaatheid waarmee werkzoekenden door VDAB in de richting van knelpuntvacatures worden gestuurd. U hebt daarnet gezegd dat dit wel degelijk consequent gebeurt van bij de eerste contacten.

Wat de opleidingen betreft, stelt VDAB dat het aanbod voortdurend wordt aangepast, maar er wordt meteen aan toegevoegd dat het nooit de bedoeling is om zoveel mogelijk cursussen te organiseren.

Wat de screening betreft, zegt VDAB dat hij werkzoekenden niet kan verplichten om tegen hun zin door te gaan. Dat klopt theoretisch, maar VDAB heeft wel vat op het beoordelen van actief zoekgedrag en werkbereidheid en kan in dat verband transmissies wegens werkonwilligheid doorvoeren.

Minister, zal VDAB zijn beleid inzake knelpuntopleidingen doorlichten en eventueel bijsturen? Zo ja, in welke zin? Zo niet, betekent dit dan dat VDAB niet akkoord gaat met de kritiek over de efficiëntie van de opleidingen en blijft doorgaan met opleidingen in sectoren waarin afgestudeerden nauwelijks jobs vinden?

Zult u de aanpak van knelpuntberoepen via een actieplan bijsturen waarin er niet alleen aandacht is voor het efficiënt organiseren van knelpuntopleidingen, maar

ook voor de doorstroom naar de daarmee corresponderende knelpuntvacatures en het voorkomen van uitval van mensen bij het volgen van knelpuntopleidingen maar ook van mensen die een knelpuntvacature hebben ingevuld? Zult u daarbij streefcijfers hanteren? Zal er in de toekomst ook actiever een beroep worden gedaan op private arbeidsmarktintermediairen en opleidingsverstrekkers om knelpuntvacatures in te vullen?

Wordt er nog actiever een beroep gedaan op IBO's om knelpuntvacatures in te vullen?

Duidt de grote uitval van mensen die een knelpuntopleiding volgen op de nood aan bijsturing van het maatgerichte activeringsbeleid door VDAB-consulenten?

Voldoet de definitie van passende dienstbetrekking om werkzoekenden actiever te heroriënteren naar knelpuntvacatures? Welke initiatieven zult u daar desgevallend nemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik hoef niet bij te sturen, want dat gebeurt continu. Wij maken elk jaar een analyse van de vacatures, de knelpuntberoepen, de input van de sectoren, de arbeidsreserve, de uitstroomresultaten van de opleidingen, de toekomstprognoses over de arbeidsmarkt en andere relevante informatie. Op basis van al die informatie en analyses wordt dan de planning van het opleidingsaanbod van VDAB en partners voor de komende jaren gemaakt. Er wordt dan beslist over opleidingen waarop meer of minder wordt ingezet, welke nieuwe opleidingen er ingericht moeten worden of welke opleidingen beter zouden verdwijnen.

Het resultaat van deze optimalisaties is dan ook een afname van het aantal afgesloten opleidingsclusters maar een toename van de uitstroom naar werk. Het is de bedoeling om altijd efficiënter te zijn.

Tussen 2014 en vandaag steeg de uitstroom naar werk binnen de 3 maanden na de opleiding voor de knelpuntopleidingen van 58,2 procent in 2014 naar 61,6 procent in 2015. De resultaten van de VDAB-opleidingen blijven verbeteren. Het cijfer voor het tweede kwartaal van 2016 bedroeg 64,7 procent.

Een uitstroom naar werk van 6 op 10 mag laag lijken voor knelpuntopleidingen maar VDAB meet al 3 maanden na opleiding, en niet meer na 6 maanden zoals voordien toen het percentage nog 70 procent en meer bedroeg.

Ook cursisten die vroegtijdig de opleiding verlaten of uiteindelijk niet slagen voor de opleiding worden meegeteld in deze meting. Vroeger werd enkel het resultaat van de met positief resultaat beëindigde opleidingen geteld.

Er wordt streng gemeten. Enkel werkzoekenden die exact 3 maanden na het beëindigen van de opleiding aan het werk zijn, worden als uitstroom geteld. Cursisten die tijdelijk aan het werk geweest zijn, maar 3 maanden na de opleiding misschien even opnieuw werkzoekend zijn geworden, worden niet als uitstroom geteld. Onze collega's uit de buurlanden vinden de resultaten van VDAB doorgaans zeer goed.

Het is natuurlijk jammer dat de zwakke uitstroomresultaten van één opleiding zoals wellness en lichaamsverzorging uit de schriftelijke vraag van de heer Bothuyne zo worden uitvergroot. Het gaat hier trouwens niet om wellness en lichaamsverzorging, maar om een kappersopleiding. Kapper is wel degelijk een knelpuntberoep. Het gaat om zeer kleine opleidingen. Zoals in het antwoord op de schriftelijke vraag van de heer Bothuyne staat, werd het uitstroomcijfer berekend op de resultaten van de zeventien cursisten uit 2015. Men moet de

nodige voorzichtigheid aan de dag leggen bij het interpreteren van uitstroomcijfers op dergelijke kleine aantallen. Een of twee extra cursisten die aan het werk gaan, het kan een enorm verschil in het uitstroomcijfer geven.

Ik geloof niet dat we een nieuw actieplan knelpuntberoepen nodig hebben. De huidige VDAB-werking, met die jaarlijkse evaluatie van het opleidingsaanbod, is het rechtstreekse gevolg van het actieplan knelpuntberoepen uit 2010. Sindsdien is de aandacht voor arbeidsmarktevoluties en de wendbaarheid van het opleidingsaanbod van VDAB en partners structureel verankerd in de werking van VDAB.

Ook de uitval uit opleidingen krijgt structureel aandacht of wordt bestreden door gerichte voortrajecten of extra begeleiding tijdens de opleiding. Uiteraard streven we ernaar dat zo veel mogelijk werkzoekenden in de job waarvoor ze werden opgeleid aan de slag gaan en aan de slag blijven. Het is een van de redenen waarom VDAB maximaal inzet op werkplekieren. Hoe sneller de cursisten de beroepspraktijk leren kennen, hoe sneller ze weten of dit knelpuntberoep echt wel iets voor hen is. Soms heeft men een verkeerd idee over de jobinhoud.

Ik volg de inspanningen en resultaten van VDAB nauwgezet op. Het belangrijkste is dat we continu verbetering zien in de resultaten. We willen zo veel mogelijk mensen aan het werk helpen na of dankzij een knelpuntopleiding. Streefcijfers zijn daarbij niet altijd noodzakelijk.

VDAB doet al jaren continu een beroep op partners, ook voor opleidingen. De samenwerking met onderwijs wordt ook steeds intensiever.

Op de continu veranderende arbeidsmarkt moet ook worden samengewerkt. Geen enkele opleidingsverstrekker kan continu de expertise, alle technische infrastructuur in huis hebben om in opleidingen te voorzien voor alle knelpuntberoepen. Naast een sterk eigen opleidingsaanbod zal VDAB dus een beroep blijven doen op die partners. Ook in de bemiddeling is samenwerking een must.

Werkplekieren staat centraal in de opleidingsstrategie van VDAB. De laatste jaren is het aantal opleidingen dat een stage op de werkvloer omvat, toegenomen van 53 naar meer dan 65 procent. In 2012 telden we 12.700 IBO's (individuele beroepsopleidingen). Vorig jaar waren dat er 15.300, een stijging met 20 procent. Voor knelpuntvacatures uit kleinere technische sectoren zoals de textiel of de grafische sector is IBO vaak de interessantste optie. Ik tracht dus, zoals u weet, het aantal IBO's te laten stijgen.

Opleidingen kunnen om verschillende redenen stopgezet worden en soms zijn daar ook goede redenen voor. Een klein vierde van de stopgezette opleidingen werd beëindigd vanwege tewerkstelling. Voor het einde van de opleiding werd een job gevonden. Dat is natuurlijk een goede zaak. We tellen ook elk jaar ongeveer 600 stopgezette opleidingen doordat cursisten langdurig ziek worden. Ongeveer één vierde van de stopzettingen is omdat de cursist minder geschikt blijkt dan oorspronkelijk was gedacht. Men zou daaruit kunnen concluderen dat VDAB niet goed bezig is met het maatgericht activeringsbeleid. VDAB wil, en dat is ook de juiste houding, echter ook kansen geven. Werkzoekenden voor wie de voorafgaande screening geen eenduidig advies oplevert, krijgen het voordeel van de twijfel en mogen de opleiding starten. Als er geen sterke indicaties zijn dat iets niet mogelijk is, maar dat er wel twijfel is, dan laat men de werkzoekende proberen. Het belangrijkste is dat, wanneer de werkzoekende dan toch niet geschikt blijkt, de opleiding zo snel mogelijk wordt stopgezet en hij of zij een andere dienstverlening van VDAB aangeboden krijgt. Men moet daar dus met enige nuancering naar kijken.

Wat uw vraag betreft over de passende dienstbetrekking, dat is, zoals u weet, federale materie. Wat ik vaststel, is dat er op dit moment geen criterium op de

passende dienstbetrekking werd opgenomen dat werkzoekenden actief heroriënteert naar knelpuntberoepen.

Tot daar mijn antwoord. De vragen en opmerkingen over knelpuntberoepen komen bijna jaarlijks terug. Ik denk dat we wel in de juiste richting bezig zijn. We kunnen de cijfers opsmukken. We gooien bijvoorbeeld al degenen die verkeerd georiënteerd waren eruit en alleen degenen die slagen, houden we over. We nemen bijvoorbeeld een periode van zes maanden. Dan haal ik zeer mooie cijfers. Het is echter niet het cijfer dat telt, maar wel het resultaat op de arbeidsmarkt op langere termijn. Op dat vlak zijn we niet slecht bezig.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Minister, het was een ruime vraag. U hebt ook een uitvoerig antwoord gegeven. Het is zeker bemoedigend om te horen dat de cijfers de afgelopen jaren in stijgende lijn gaan. Terecht haalt u aan dat een en ander genuanceerd moet worden. Er zijn een aantal vaste parameters, zoals de termijn die men hanteert. Dat geeft soms een vertekend beeld. Ik denk niet dat de impact daarvan heel groot zal zijn. We moeten daar wel rekening mee houden. Er zijn ook andere redenen voor de uitval. Het is niet zo dat men gewoon stopt omdat men werkonwillig is. Knelpuntberoepen zullen ook altijd blijven bestaan. Ik merk wel dat de lijst in de loop der jaren nagenoeg stabiel blijft. Dat is ook een gegeven dat marktgebonden is. Daar hebben we uiteraard geen vat op.

Mijn vraag was vooral om de vinger aan de pols te houden. Die jobs zijn er. Ze kunnen onmiddellijk worden ingevuld. Ze hebben een belangrijke economische toegevoegde waarde. Wat mij betreft, moet er bijzondere aandacht aan besteed worden, zeker aan de uitval. Op dat vlak kunnen we heel wat mensen helpen via een passende dienstbetrekking en, als het even kan, hiermee een knelpuntvacature invullen. Dat moet onze doelstelling zijn.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik ben blij met de teneur die collega Talpe in haar repliek hanteert en die anders is dan die van haar vraag. Ik moet immers zeggen dat de simplistische manier waarop doorgaans serieuze collega's, waaronder iemand die nu niet meer in de commissiezaal zit, deze zomer alles op één hoop hebben gesmeten, me bijzonder heeft gestoord. Zo heeft men bewust of onbewust – ik ga ervan uit dat het onbewust was – een heel negatieve perceptie gecreëerd over het arbeidsmarktbeleid dat we met deze meerderheid hebben gevormd en vooral hervormd, en waarop we best bijzonder fier mogen zijn. Ik vind het eigenlijk enigszins schandelijk dat men er simplistisch van uitgaat dat er minder inspanningen worden gedaan omdat er minder opleidingen zijn, waarbij men ook niet die succesvolle meeruitstroom van 5 procent vermeldde die de minister ook heeft aangehaald. Het is bovendien ook simplistisch om te zeggen dat, omdat er meer uitval is, de opleidingen dus zwakker zijn. Ik had eigenlijk graag gehad dat men daar een aantal kanttekeningen bij zou hebben gemaakt. Zo is de werkgelegenheidsgraad hoger. Er is een enorme vraag naar jobs. Dat betekent dat de profielen van wie vandaag nog geen job heeft, per definitie moeilijkere profielen zijn. Dat zijn mensen die men moeilijker aan werk kan helpen. Daarvoor kunnen er veel redenen zijn. Er is ook het verhaal dat VDAB slechte inschattingen zou maken met betrekking tot hetzij het type opleiding, hetzij het type traject. Ik vind dat men ook daar bijzonder simplistisch en gratis doet over een zeer complexe oefening, een oefening waarbij VDAB er vandaag nog altijd maximaal voor kiest, en dat is goed, om mensen in trajecten te stoppen vanuit de overtuiging dat ze zo binnen de twee jaar werk zullen vinden, en niet meteen in andere trajecten, van gesubsidieerde arbeid. Vroeger zagen we wel andere tendensen. Dat heeft natuurlijk het gevolg dat er inderdaad soms wat meer uitval

kan zijn. Ik denk dat dat een buil is die we graag moeten nemen bij een beleid dat maximaal mensen opnieuw wil versterken en in het reguliere circuit wil stoppen. Het lijkt me dus tijd te worden om het beeld dat we hier geen moeite voor doen, dat het slechter gaat, grondig om te keren. Ik denk dat de feiten ook voor zich spreken. Ik ben blij dat de teneur van collega Talpe alleszins is gewijzigd en dat de minister haar heeft kunnen overtuigen.

Minister, uw antwoord over die passende betrekking heeft bij mij natuurlijk een aantal knipperlichtjes doen branden. Het lijkt me zeer belangrijk dat u met minister Peeters toch nogmaals zult nagaan wat mogelijke obstakels zijn bij de kwestie van de passende dienstbetrekking. Er zijn zo immers nog een aantal zaken. Straks komt er nog een vraag om uitleg waarbij er mogelijk sprake is van federale obstakels om die uitval toch te verbeteren.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik wou even reageren op de heer Ronse. Ik heb de indruk dat het hier een 'good cop, bad cop'-verhaal aan het worden is, waarbij de minister duidelijk de 'good cop' is. Mijn vraag was vooral om de vinger aan de pols te houden wat die knelpuntvacatures betreft. Ik ben er al herhaaldelijk op ingegaan. Minister, het antwoord dat u hebt gegeven, heeft me in belangrijke mate gerustgesteld. *(Opmerkingen van Axel Ronse)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het niet doorsturen van vacatures naar werkzoekende 55-plussers – 2693 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over vacatures voor 55-plussers bij VDAB – 2700 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van 55-plussers door VDAB – 2713 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, ik verwijs naar een persartikel van 9 september, een verontrustend artikel dat gewag maakt van het feit dat werkzoekende 55-plussers geen of amper vacatures doorgestuurd zouden krijgen. Werklozen krijgen via mail of sms regelmatig een bericht van VDAB met de melding dat er een jobaanbieding is die voor 80 procent overeenstemt met hun profiel. Behalve de 55-plussers, zo blijkt. Voor hen zouden enkel vacatures in aanmerking komen die voor 100 procent matchen met hun profiel. Officieel past dit in het beleid dat in een kwalitatieve begeleiding voorziet voor oudere werkzoekenden, maar het resultaat is natuurlijk dat oudere werkzoekenden weinig tot geen vacatures meer krijgen, wat dan weer moeilijk te rijmen valt met het activeringsbeleid en het objectief van langer werken waaraan we allemaal onderhevig zijn.

De reden ligt zogenaamd niet bij VDAB, maar bij een akkoord dat de sociale partners in 2008 afsloten, een akkoord dat intussen toch hopeloos achterhaald

lijkt. Dat doet de wenkbrauwen fronsen, want diezelfde sociale partners zetelen uiteraard ook in de raad van bestuur van VDAB en kunnen dus perfect die bekommernis daar ook doorgeven en bespreken.

Professor Stijn Baert van de Universiteit Gent legde in Het Laatste Nieuws van 9 september de vinger op de wonde door erop te wijzen dat er in 2008 ook nog andere motieven speelden. Zo vonden de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers elkaar, omdat de eersten niet enthousiast waren over het voornemen om de feitelijke pensioenleeftijd op te trekken en de werkgevers niet stonden te springen om oudere werknemers in dienst te nemen.

Belangrijker dan het zoeken van schuldigen in deze kwestie is uiteraard het proberen te vinden van een oplossing. De sleutel voor die formele oplossing lijkt volgens ons toch bij die sociale partners te liggen, die hun akkoord van 2008 moeten herzien. Minister, u hebt al laten optekenen dat u daarvoor ook vragende partij bent. Het lijkt niet raadzaam om passief toe te kijken tot het de sociale partners belieft om dit te doen. Het lijkt ons dat er binnen VDAB al snel een feitelijke verandering kan komen, als de sociale partners die in de raad van bestuur zijn vertegenwoordigd ook instemmen met een nieuwe praktijk, in afwachting van een formele aanpassing van dat akkoord van 2008. Daarnaast blijft ook de bereidheid van zowel werknemers als werkgevers en hun respectievelijke organisaties nodig om 55-plussers actief en volwaardig op te nemen in het werknemersbestand. Die mindswitch, waarover we het hier ook al hebben gehad, zou inmiddels moeten zijn ingezet, niet het minst omdat ook vanuit het doelgroepenbeleid een specifieke lastenverlaging voor 55-plussers is doorgevoerd. Ook de definitie van 'passende dienstbetrekking' is al versoepeld. Het lijkt logisch dat die voor alle werkzoekenden geldt.

Minister, hoe kunnen we de afspraak van de sociale partners om enkel vacatures door te sturen aan werkzoekende 55-plussers die voor 100 procent met hun profiel matchen, rijmen met de versoepeling van de definitie van 'passende dienstbetrekking', die aan werkzoekenden de boodschap meegeeft niet té selectief te zijn bij het zoeken naar een nieuwe job? Ervaart u die afspraak vandaag als een handicap voor het activeringsbeleid? Kan er sprake zijn van een feitelijke discriminatie van 55-plussers omdat zij aldus louter op basis van hun leeftijd verstoken blijven van jobaanbiedingen? Zult u de sociale partners met aandrang vragen om de afspraak snel te wijzigen? Zult u in afwachting van een formele wijziging van die 100 procentmatchingregel de raad van bestuur van VDAB, waarin die sociale partners vertegenwoordigd zijn, ook vragen van die praktijk af te stappen?

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

Robrecht Bothuynne (CD&V): Voorzitter, ik ben blij dat ik ten minste nog vragen mag stellen. Communiceren is al wat moeilijker, heb ik begrepen, maar goed.

In augustus 2016 kreeg VDAB opnieuw meer vacatures in vergelijking met de maanden daarvoor. Al maanden aan een stuk krijgen we het goede nieuws dat onze werkgevers meer aanwerven, wat ertoe leidt dat bijkomende vacatures bij VDAB worden aangemeld. Vacatures genoeg dus, maar blijkbaar inderdaad niet voor 55-plussers. Zo zou ten gevolge de overeenkomst 'Samen op de bres voor 50+' de digitale matching tussen werkzoekende en vacature niet worden gebruikt voor 55-plussers, ondanks de intenties van deze regering om keihard in te zetten op het activeren en begeleiden van 55-plussers, ook met een aanpak op maat, zoals voorzien in 'Samen op de bres'. Allicht kunnen automatische matching en een aanpak op maat complementair zijn. Ik ben naar aanleiding van deze vraag nog eens gaan kijken naar het akkoord 'Samen op de bres', en dan zie je van hoe ver we eigenlijk komen. Minister, u hebt dat inderdaad mee ondertekend, in onverdachte tijden. In 2008 of 2009 was het een doorbraak dat mensen tussen

50 en 52 jaar konden worden begeleid door VDAB, terwijl mensen van die leeftijd eigenlijk nog relatief jonge mensen op de arbeidsmarkt zijn. Niet alleen de mentaliteit wijzigt dus, ook het beleid wijzigt snel. Ik denk dus dat het inderdaad tijd is om bijkomende stappen te zetten in dezen.

Minister, hoe evalueert u de begeleiding en activering van 55-plussers door VDAB? Graag kreeg ik een cijfermatige analyse van de huidige aanpak. Uit andere cijfers blijkt vaak dat 55-plussers slechts heel beperkt terugkomen in de VDAB-opleidingen. Dat is soms niet onlogisch. Die mensen hebben vaak al heel veel ervaring, maar iemand van 55 zal straks misschien nog twaalf jaar actief moeten of kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Het is toch niet onbelangrijk dat ook voor hen levenslang leren wordt uitgebouwd, ook als ze werkzoekend zijn. Kan er werk worden gemaakt van een uitgebreid en aangepast opleidingsaanbod voor die doelgroep?

VDAB kan 55-plussers op verschillende manieren begeleiden, maar op welke manier verloopt dat nu? Worden die 55-plussers actief begeleid naar werk? Past de automatische matching van vacature en cv in die benadering, of waarom niet? Ten gronde, zult u zelf ook contact opnemen met de sociale partners om het activeringsbeleid en de begeleiding van 55-plussers te herzien en te versterken? Zo ja, binnen welke termijn? Zo neen, waarom niet? In welke aanpassingen aan uw beleid ten aanzien van oudere werkzoekenden voorziet u zelf?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Talpe, u hebt al een aantal keer, heel vaak zelfs, Stijn Baert geciteerd, iemand die ik in de studententijd frequent in het Gentse nachtleven heb ontmoet. Ik denk dat hij trots zal zijn dat hij vandaag de meest geciteerde prof is in het Vlaams Parlement, met recht en reden trouwens.

De vraag is hier eigenlijk al twee keer gesteld, zowel door u als door collega Bothuynne. Ik denk dat ik ze niet voor een derde keer hoeft te stellen. De teneur is dezelfde. Het is bizar dat dat sociaal akkoord een aantal zaken niet toelaat die voor ons toch belangrijk zijn, zoals het automatisch doorsturen naar 55-plussers. Minister, mijn vraag is eigenlijk heel simpel: hoe bekijkt u dat en wat zijn de acties die ter zake worden genomen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ja, ik ben een ervaringsdeskundige. Ik ben ondertussen al zo oud dat ik dat VESOC-akkoord (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité) zelf heb gesloten. Ik ga professor Baert dus ook terugfluiten, want ik weet wat de motivatie was van de werkgeversorganisaties die het hebben afgesloten, en dat is niet wat hij zegt.

Ik wil toch nog even zeggen dat het oorspronkelijke akkoord van 2008 'Samen op de bres voor 50+' heette. Dat voorzag erin dat 50-plussers enkel gevalideerde vacatures konden ontvangen. 50-plussers, niet 55-plussers. Dat wil zeggen dat de 50+-consulent zocht naar vacatures die volledig konden aansluiten bij het profiel van de oudere werkloze.

Ik vind 2008 nog niet zo lang geleden. De motivatie van de werkgeversorganisaties om daarin mee te gaan, was echter heel eenvoudig: dit was een ongelooflijke doorbraak, want in 2008 werden 50-plussers niet meer geactiveerd. 50-plussers en werkloos worden, dat was klaar, dat was in orde. Om toen, in 2008, de vakbonden ook mee te krijgen om ter zake van houding te veranderen en stappen te zetten naar 55, en later naar 58, enzovoort, werd gezegd: 'Je kunt iemand van 50 toch geen sms met vacatures sturen die misschien nog niets eens passen.' Dat is dus gebeurd opdat men met de sociale partners samen mee die stap zou zetten. Dat toch voor een juiste geschiedschrijving. Ik weet het, want ik was erbij.

Een aangepast afsprakenkader is er gekomen, op mijn initiatief, op 1 januari 2014. Toen zijn er belangrijke bijstellingen gedaan. Dat was dus zes jaar nadien. We hebben toen gezegd dat de 50- tot 55-jarigen voortaan zoals alle andere jonge werkzoekenden zouden worden behandeld.

De leeftijd is dus verschoven van 50 naar 55 jaar. Bij die mensen is het sluitend maatpak en het ontvangen van automatische vacatures vanzelfsprekend. De groep 55-plussers wordt nog steeds gevat door de specifieke Actief +-werking met begeleiding door een 55+-consulent, maar ze kunnen voortaan ook vacatures en sollicitatieopdrachten krijgen van een reguliere VDAB-bemiddelaar. Ook voor de 55-plussers is er in 2014 een verbetering gebeurd.

In automatische matching wordt voor de groep van 55-plussers niet voorzien, maar op eigen initiatief kunnen zij wel passende vacatures toegestuurd krijgen. Het klopt dus niet dat 55-plussers geen mogelijkheid krijgen om jobaanbiedingen via mail toegestuurd te krijgen vanuit de VDAB-databank. Ze moeten dat aangeven. De klacht was dus niet helemaal juist. Had die persoon in zijn 'My VDAB' aangeduid dat hij alle passende vacatures wilde krijgen, dan had hij die gekregen. Dat is een belangrijke nuance.

Mail op Maat heeft het voordeel ten opzichte van automatische matching dat het een betere selectie van vacatures genereert vanwege de verfijning naar het profiel van de werkzoekende en de eigen voorkeuren. Het nadeel is dat er geen registratie gebeurt van de verzonden vacatures en dus ook geen individuele opvolging hiervan door de consulent. Ik kan u voorbeelden geven uit het verleden, vooral van 55-plussers, die dan alles wat in het belachelijke trokken. Als ze een vacature kregen voor bijvoorbeeld chauffeur, dan vonden ze dat raar voor hun profiel. De matching is niet altijd voor 100 procent goed. Het is altijd wat. Ik wil dit wel juist in kaart brengen.

Samengevat: we zijn gestegen van 50 naar 55 jaar. 55-plussers kunnen, maar moesten nog niet. Ik vond dat ik, 3 jaar na de vorige wijziging en gezien de recente klacht en de reacties daarop, wel een brief kon versturen. Die is ook gestuurd naar de raad van bestuur van VDAB, met de vraag om te onderzoeken of een uitbreiding van het vacatureaanbod voor 55-plussers, via het toelaten van automatische matching, op korte termijn mogelijk is en hoe de sociale partners daar anno 2016 tegenover staan.

Mijnheer Bothuyne, u had een vraag over de evaluatie van de huidige aanpak van 55-plussers. Ik mag best fier zijn. Er zijn steeds meer 55-plussers aan het werk. De werkzaamheidsgraad van 55- tot 64-jarigen is gestegen van 25 procent in 2000 naar 44 procent in 2014. Voor de groep van 55 tot 60 jaar is er zelfs een stijging van 20 procent: we gingen van 45 procent 10 jaar geleden naar 65 procent nu. De evolutie is goed, maar we mogen niet op onze lauweren rusten. We staan nog achter ten opzichte van andere Europese landen. Niemand kan ontkennen dat we enorme stappen vooruit hebben gezet.

Ook de uitstroomcijfers van oudere werkzoekenden naar werk evolueren in de positieve richting. Voor de groep van 50- tot 54-jarigen ligt de kans op werk niet veel lager dan voor een modale werkloze.

De breuk in de uitstroomcijfers vanaf midden 2015 is het gevolg van de gewijzigde federale regels inzake het beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt van 60-plussers. Dat vertekent soms het beeld.

Er waren ook vragen over het opleidingsaanbod voor 55-plussers. 55-plussers zijn vooral gemotiveerd om een opleiding te volgen als dit hen helpt om werk te vinden. Opleiding van oudere werkzoekenden moet dan ook eerder gezien worden als een bijscholing of een update van competenties. Deze groep wil vooral

weinig tijd verliezen en is minder geneigd om langere opleidingen te volgen. De klemtoon in het beleid vandaag is te vertrekken van een realistisch jobdoelwit. Vaak is dat niet zo realistisch. Jaren werkt men in een bepaalde richting en denkt men dezelfde job ergens anders te vinden. Elke opleidingsinspanning dient afgestemd te zijn op het einddoel. Er moet ook meer worden gegaan naar korte, modulaire opleidingstrajecten, gericht op het dichten van de bestaande kloof. Waar mogelijk moet worden gewerkt met e-leerpakketten. Werkplekleren verhoogt ook voor hen de aantrekkelijkheid van een opleiding. We gaan niet naar aparte opleidingen voor 50-plussers omdat werken met gemengde groepen enorme voordelen heeft vanwege de maatschappelijke waarde.

Het antwoord maakt duidelijk dat we in een positieve evolutie zitten. Ik heb de vraag gesteld, en ik ben benieuwd wat de sociale partners zullen doen. Elke 55-plusser die dat wenst, kan automatische matching krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Minister, ik ben tevreden met de verduidelijking die u hebt gegeven. Het bevestigt dat je niet alles moet geloven wat in de krant staat. Ik ben erg benieuwd naar het antwoord van de raad van bestuur op uw brief. Ik hoop alvast dat ze mee op de kar springen. We zijn onderweg en kunnen niet meer terug. Het is erg belangrijk dat we alle belemmeringen in ons activeringsobjectief, zeker voor de 55-plussers, zo veel mogelijk wegnemen. Er hangt immers een kostenplaatje aan vast, voor zowel de gemeenschap als de 55-plussers die graag terug aan de slag willen. Ze zitten vaak ook met studerende kinderen. Ook voor hen is dit een belangrijke zaak.

Wat betreft de activering van SWT'ers is er ook de notie 'aangepaste beschikbaarheid'. Kan de matching ook bij hen een probleem vormen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord, en ik ben blij dat u naar de sociale partners het initiatief hebt genomen om dit opnieuw te bekijken. We zetten jaar na jaar stappen vooruit. Er is zeker nog een versnelling mogelijk.

Inzake het opleidingsaanbod voor 55-plussers zegt u dat er andere noden zijn. Vaak gaat het over een bijscholing of een update. Maakt VDAB werk van een aangepast aanbod in functie van die doelgroep?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik sluit me graag aan bij het gezegde dat je niet alles moet geloven wat in de krant staat. Ik wil er nog aan toevoegen dat je ook niet alles moet geloven wat proffen zeggen.

Minister, uw geschiedschrijving inspireert me sterk. Het is onvoorstelbaar hoe het beleid sinds 2008 is gewijzigd en hoe Vlaanderen zijn hefboomen heeft gebruikt. Het zou misschien een goed idee zijn om alle sociale akkoorden die nog geïnspireerd zijn op 2008, te herbekijken en richting 2016 te herschrijven. Ik ben benieuwd naar het antwoord op uw brief aan de raad van bestuur van VDAB. Misschien kunnen de sociale partners al eens verder kijken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, wat u vraagt over de SWT'ers weet ik niet zeker. De aangepaste beschikbaarheid is nog vrij recent. Ik heb nog niet nagezien hoe de werking daarop is afgestemd. Vermits het beleid geldt vanaf 55 jaar,

ga ik ervan uit dat ook daar 100 procent geschiktheid is meegenomen. Ik ga ervan uit dat er geen aparte filosofie is voor SWT'ers.

Mijnheer Bothuyne, er is een aangepast aanbod. Ook het moduleren geeft extra's. Dat is effectief het geval.

Mijnheer Ronse, ik ben het niet zeker, maar ik geloof dat men in andere gemeenschappen aan nog veel lagere activering zit, als het niet 50 is, dan is het maximum 52.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik vind uw intenties erg positief. Misschien kan dit ook worden meegenomen in de bespreking die op Vlaams niveau onder sociale partners wordt gevoerd, onder andere over het vormingsbeleid. Op die manier kunnen we opnieuw evolueren naar echte werkgelegenheidsakkoorden zoals in de goede oude tijd, maar met een nieuwe frisse inhoud.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.